

Constituirea Societății de științe biologice și a Societății de științe geografice

La 3 februarie a avut loc la București Conferința pe țară a Societății de științe naturale și geografice, la care au participat delegații ai filialelor din țară — cadre didactice din învățământul de cultură generală și superior, cercetători din institutele științifice — precum și numeroși irvinți. Participanții au analizat activitatea societății pe ultimii ani și au hotărât scindarea ei în Societatea de științe biologice și Societatea de științe geografice.

Scindarea Societății de științe naturale și geografice a fost determinată de cerința de a cuprinde în activitatea științifică pe toți specialiștii din țară, de a le facilita informarea științifică, precum și de a contribui la perfecționarea lor profesională sub raport metodic. Constituite ca organizații obștești, cu statute proprii, aceste societăți au un caracter de masă. Activitatea lor se desfășoară pe linii științifice și metodologice și, în aceeași măsură, pe linii didactice și metodice.

Cele două societăți noi înființate își diversifică profilul, cuprinzând un număr mai mare de secții, tocmai cu scopul de a stimula și adânci cercetarea științifică în mai multe ramuri și de a-i ține în curent pe toți membrii lor cu ultimele noutăți științifice. În cadrul Societății de științe biologice, de pildă, al cărei președinte a fost ales acad. N. Sălăgeanu, ființează secții de botanică, zoologie, fiziologie vegetală, fiziologie animală, de genetică, microbiologie, biochimie, didactică. Societatea de geografie, al cărei președinte a fost

ales prof. univ. Vintilă Mihăilescu, își desfășoară activitatea în secțiile geografie economică, geografie fizică, geografie a populației și așezărilor, cartografie, metodică. Secțiile vor ființa în București și în filialele mai mari din țară, îndeosebi în centrele universitare.

E util să precizăm că secția geologie din fosta societate va deveni o societate aparte.

În țară scindarea nu se va face în mod automat și imediat în toate filialele. Procesul acesta va avea loc treptat, începând cu filialele mari, unde numărul membrilor la cele două specialități permite constituirea a două filiale și îmbunătățirea activității lor viitoare. În filialele mici activitatea urmează să se desfășoare, în continuare, cu membrii ambelor societăți pînă în momentul cînd vor fi create condiții prielnice regrupării pe specialități respective.

Actualele publicații „Natura” — seria biologie și „Natura” — seria geografie, vor fi de asemenea reorganizate, pentru a contribui mai substanțial la îndeplinirea scopului celor două societăți. Revistele vor trebui să reflecte mai pregnant preocupările membrilor societăților, să-i stimuleze în a efectua cercetări științifice în toate colțurile țării. Ele sînt chemate, totodată, să publice noutăți științifice de specialitate și, prin materiale cu conținut metodic, să participe mai activ la modernizarea predării obiectelor respective în școli, la perfecționarea cadrelor didactice.

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 933

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 9 febr. 1968

4 pag. 25 bani

În paginile II-III-IV

STUDIU PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DE CULTURĂ GENERALĂ

și

STUDIU PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC

În continuarea măsurilor privind perfecționarea învățămîntului de toate gradele, corespunzător Hotărîrilor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, Ministerul Învățămîntului a elaborat — pe baza indicațiilor conducerei de partid și de stat — Studiul privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală și Studiul privind dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic. La întocmirea studiilor a fost consultat un mare număr de cadre didactice, oameni de știință și alți specialiști, activiști de partid și de stat.

Potrivit Hotărîrii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., aceste studii — ca și cel privitor la dezvoltarea învățămîntului superior — sînt supuse dezbaterii publice, definitivarea măsurilor prevăzute și adoptarea hotărîrilor corespunzătoare urmînd să se facă după studierea sugestiilor și observațiilor ce se vor formula.

Gazeta noastră pune coloanele sale la dispoziția cititorilor, tuturor celor care doresc să facă propuneri, observații și sugestii în legătură cu problemele cuprinse în cele două studii.

PE TEME DE SOCIOLOGIE A EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Relațiile dintre adolescenții și adulții

Integrarea socială a tineretului constituie o temă care revine cu o frecvență crescîndă în lucrările de sociologie a educației și învățămîntului. Trecerea de la adolescență la viața de adult reprezintă momentul în jurul căruia se concentrează numeroase investigații științifice. Procesul acesta complex, cu o coloratură aparte, de proiectare a adolescentului în viitor, de raportare a lui la poziția adultului, tendința elevilor mari de a căpăta acces la unele funcții sociale specifice oamenilor maturi a fost studiată, în unele aspecte ale sale, și de către noi, în cadrul Laboratorului de sociologie al Ministerului Învățămîntului. Mai ales la Ploiești (Liceul „I. L. Caragiale”), dar și în alte centre din țară, cercetările noastre s-au oprit îndeosebi asupra relațiilor dintre adolescenți și adulți, în încercarea cărora am încercat să deslușim unele particularități, să caracterizăm unele tendințe.

Mediul social, relațiile spontane pe care le stabilesc elevii în afara școlii, moralitatea străzii și cartierului, unele stări de opinie și mentalități, circulația spontană a diferitelor produse culturale constituie — la un loc — elemente care intervin în modelarea personalității tinărului, fiind uneori foarte active și persistente. Din păcate, mediul social nu-i oferă adolescentului, întotdeauna, numai situații și modele pozitive. El are prilejul să

observe și să înregistreze și cazuri care vin în contradicție cu educația primită prin școală; asemenea cazuri îl pot deruta sau sustrage, mai mult sau mai puțin, de la ruta firească a dezvoltării personalității. Sfera de influență a educatorilor nu se poate limita, de aceea, la spațiul școlar; ea trebuie să se difuzeze și în afara școlii, în forme și prin modalități variate, specifice, să cuprindă cu stăruință, tactul și competența ce-i sînt caracteristice cît mai multe fire ale relațiilor extrascolare ale elevilor. Rolul hotărîtor al școlii în educație — subliniat în documentele de partid — găsește astfel noi forme de exprimare.

Care este tipul de adult preferat de elevi? Cum sînt dispuse social relațiile adolescenților cu persoanele adulte? Cum se realizează în mediul spontan transuzia de experiență? Căutînd răspunsurile la astfel de întrebări putem descoperi laturi adesea surprinzătoare ale evoluției personalității elevilor.

Cercetările noastre arată că în structura socială a adulților cu care au relații elevii, adultul intelectual deține locul central. Indiferent de mediul de proveniență al elevilor (rural, urban, muncitoresc, țărănesc, intelectual), preferințele lor se îndreaptă cu precădere către adulții care au ocupații intelectuale (în 60 la sută dintre cazuri); în același timp, cei mai mulți adulți sînt și în raport de rudenie cu elevii (64 la sută). Aceste date reflectă o situație contradictorie: fîră îndoială liceanul — potrivit orientării sale școlare și profesionale — tînde spre învățămîntul superior și, în consecință, își alege modele apropiate de idealul său profesional. Aceasta este o latură pozitivă. Există însă, aici, și un «rover» al modalității: slaba informare a elevilor despre realitatea atît de dinamică și superior umană a muncii lucrătorilor industriali și a țărănilor. De aceea socotim că între direcțiile și sensurile muncii educative trebuie să se înscrie, permanent, cultivarea dragostei și purtării pentru fîurătorii bunurilor materiale, alături de cei care creează valorile spirituale ale societății noastre.

De asemenea, dacă zonele de exercere și mișcare socială a elevilor sînt preponderant și zone de rudenie cu adulții preferați, acest fenomen are două fațete distincte. Prima, cea pozitivă, constă în aceea că mediul familial asigură o motivație largă personalității elevului, dublată de posibilități sporite de emulație afectivă; a doua, mai puțin favorabilă pentru un tonus educativ optim, constă în aceea că relațiile de rudenie permit adolescentului un exercițiu social limitat,

puțin inovator, generează în mică măsură situații sociale care să supună unei verificări complete temeinicia și stabilitatea fondului acumulat al personalității.

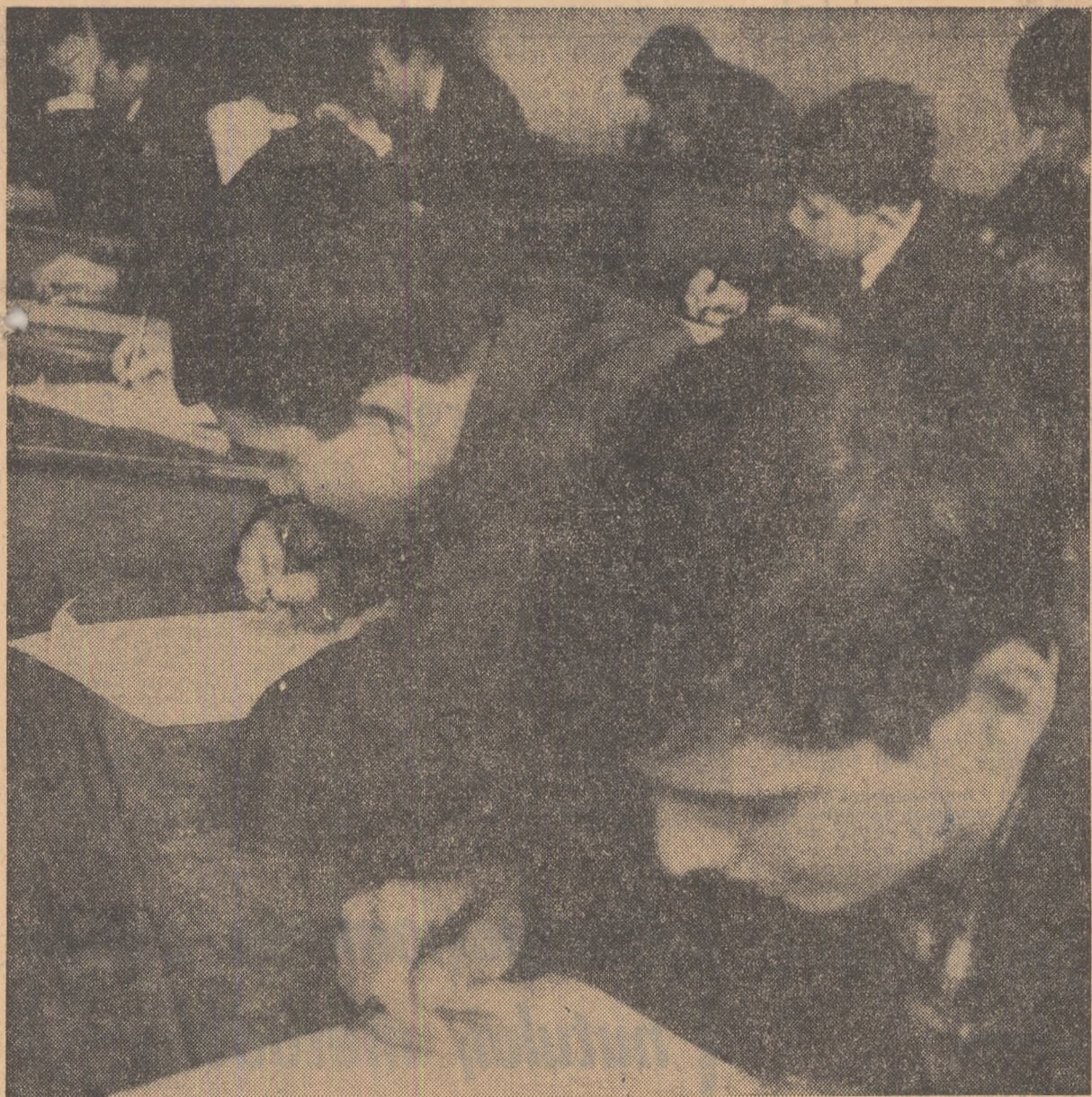
Cerința exersării sociale a adolescenților, a integrării lor multilaterale în mediul înconjurător, presupune — pentru a fi satisfăcută — un mai larg contact al elevilor cu diferitele coordonate ale vieții și activității sociale. A-i feri pe tînăr de influențe negative, de prietenii false, neprincipiale (strădanie, de altfel, laudabilă), nu înseamnă însă a-i interzice practicarea prietenilor și relațiilor extrascolare în general.

Extinderea sferei acțiunilor educative școlare și extrascolare, consensul de funcții și scopuri ale școlii și organizației U.T.C. pe această linie asigură multiplicarea permanentă a experienței de viață a elevilor într-un mod dirijat, controlat. Am relevat, astfel, puterea de influență sporită pe care o au întîlnirile cu muncitorii sau țărani, tineri sau vîrstnici, la școală, în casele de cultură sau chiar la locul de muncă al acestora. În ultimul timp, o anume oplită «scientistă» a făcut ca în multe planuri de acțiune să fie prevăzute doar întîlniri cu specialiști cu pregătire superioară. Nu ne îndoim de utilitatea acestora; este însă nevoie de a asigura un cerc de informații larg, de a stimula interesul adolescentului pentru toate componentele mediului social în cadrul căruia el însuși va fi chemat, în perspectivă, să se manifeste activ, creator.

Elevii simt nevoia de a-și fîuri modele de viață; adolescența aduce cu sine predominanța modelului sintetic, fîurit prin asamblarea calităților preferate de la mai multe persoane, de regulă adulți, vîrstnici. Un model complet, cu valențe formative ample, presupune o experiență socială corespunzătoare din partea elevului.

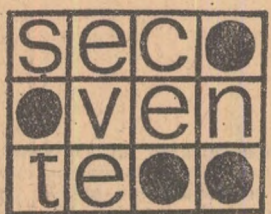
Adevîrata bogăție a personalității — spunea Marx acum mai bine de un secol — constă în bogăția relațiilor sale reale. Adevîrul surprins în aceste cuvinte poate căpăta cele mai înalte semnificații în modul de concepere a muncii educative ca o acțiune socială de mare răspîndire, care să permită elevilor — permanent, gradat și controlat — un acces larg, direct, la cît mai multe sfere și zone ale mediului lor de viață. Cunoașterea amplă a vieții și activității adulților — muncitorii, țărani, intelectuali — se înscrie ca o coordonată dintre cele mai importante ale acestei acțiuni.

ACULIN GAZACU
catedra de sociologie,
Universitatea București

Mii de elevi din întreaga țară s-au întîlnit duminică trecută într-o largă competiție a cunoștințelor, a talentelor: prima etapă — pe localitate — a concursurilor de matematică, de fizică, de chimie și de literatură. Temela pe care au fost chemați să le trateze au cerut abordarea unor capitole ale disciplinelor de concurs. Selectînd concurenții care vor purta șafeta întrecerii în viitoare etape, actuala fază a concursurilor reprezintă un moment important al unei largi acțiuni de promovare a tinerilor cu aptitudini deosebite.

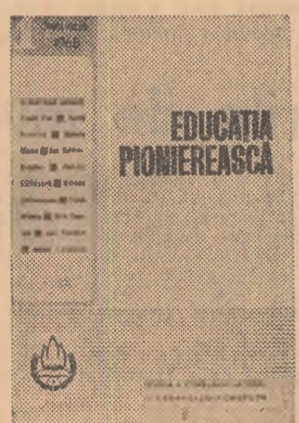
În imagine: elevi de la Liceul nr. 32 din București la concursul de matematică.

A apărut
primul număr
al revistei „Educația
pionierescă”

Primul număr al revistei „Educația pionierescă”, publicație menită să contribuie la fundamentarea științifică a activității pionierescă, la generalizarea și răspîndirea experienței pozitive acumulate în munca cu pionierii, prefigurează orientarea colectivului redacțional către investigația pe plan pedagogic, sociologic și psihologic a muncii educative desfășu-

rate în rândurile purtătorilor cravatei roșii. După articolul de deschidere intitulat „Înainte!” semnat de conf. univ. Traian Pop, președintele Comitetului Național al Organizației Pionierilor, revista înseamnă în paginile sale articole cu privire la rolul artei și științei în educație, la problemele pionierescă și ale integrării sociale ale tinerilor generațiilor, la rapor-

tul între spontaneitate și acțiunea educativă dirijată, la orientarea activităților pionierescă în domeniul cultural-artistice, științifice, tehnic, sportiv. Articolele poartă semnăturile unor valoroși specialiști în domeniul pedagogiei, psihologiei, oamenilor de cultură și artiști, oameni de știință, specialiști în domeniul culturii fizice și sportului, cadre didactice, activiști, printre care prof. univ. dr. docent Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei, prof. univ. dr. docent Vasile Pavelcu, conf. univ. dr. Ana Tucicov-Bogdan, lector univ. Patru Silvestru, conf. univ. Traian Nițescu, prof. dr. docent Călin Popovici, prof. dr. docent Adrian Ionescu, prof. Mircea Simbreamu.

Elevi arheologi

La săpăturile începute anul acesta, din inițiativa Institutului de arheologie al Academiei în incinta vechii curți domnești de la Argeș au participat volun-

tar și elevii cercului de istorie al liceului din localitate.

Mîndri de treburile istorice al orașului lor — vatra străbună a Basarabilor — elevii au lucrat cu entuziasm, sub îndrumarea atentă a arheologului Nicolae Constantinescu, care i-a îndrumat în tehnica săpăturilor, dîndu-le și primele noțiuni privitoare la modul cum se poate „citi” istoria unui loc urmărind succesiunea straturilor de cultură materială, de la cele mai vechi la cele mai noi. Elevii au aflat obiective importante ale noilor săpături arheologice, în care se numără cunoașterea straturilor istorice ale secolelor XIII și XIV, a bisericilor domnești, dimpreună cu necropola volevodăică etc.

Sub ochii elevilor, care s-au familiarizat relativ repede cu tehnica săpăturilor arheologice, a apărut din adîncuri vechea fundație a turnului de la intrarea curții domnești, anterioară celor care se vede azi, în ruine, pe latura de est. Au fost descoperite de asemenea multe straturi de

pavaj care legau zona intrării de palatul domnesc pe latura sudică, precum și un mare număr de fragmente de ceramici de la sfîrșitul secolului XIII și începutul secolului XIV. Descoperirea cea mai importantă este însă legată de palatul domnesc din sudul incintei. Elevii au putut să vadă că prisma palatului n-a fost construită în același timp cu restul clădirii, ci a fost adăugată într-o perioadă mai recentă. Acesta constatăre infirmă teoria înecăstărită pînă acum, că primele case domnești ar fi avut inițial aspectul unor locuințe sătești de mai mari proporții.

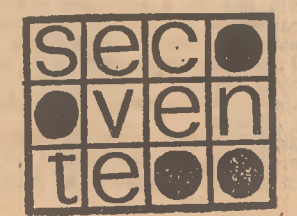
Prof. TUDOSE DRACU
MOLDOVANUL

Muzee de istorie în școlile bănățene

Din inițiativa profesorului Iulius Szöcs, la Liceul din Sînnicolaul Mare, regiunea Banat, a luat ființă un mic muzeu de istorie, ale cărui piese au fost ou-

lecționate de către profesor împreună cu elevii săi. Se află aici vase din epoca neolitică, o bogată colecție numismatică din secolele XVIII-XIX, tipărituri, fotocopii, albume și hărți istorice, ca și numeroase fotografii înfățișînd locuri și momente istorice, realizate de elevi cu prilejul excursiilor de studii întreprinse de-a lungul și de-a latul țării.

Prof. L. DUNAJECZ

STUDIUL PRIVIND DEZVOLTAREA

INVĂȚĂMÎNTULUI DE CULTURĂ GENERALĂ

Invățământul reprezintă un important factor de progres în dezvoltarea societății prin rolul pe care-l îndeplinește în transmiterea experienței social-istorice, în lărgirea orizontului de cunoaștere și în bogăția vieții spirituale a populației în pregătirea pentru viața a generațiilor tinere.

În ansamblul învățământului, școala de cultură generală constituie principalul factor de ridicare a nivelului de cultură și conștiință al întregului popor și, totodată, prima verigă în sistemul de pregătire a cadrelor.

Sub conducerea Partidului Comunist Român, învățământul de cultură generală s-a dezvoltat și perfecționat continuu, o dată cu prefăcerea revoluționară care au avut loc pe plan social, economic, politic și cultural. După instaurarea regimului democrat-popular, s-a asigurat dreptul la învățătură pentru toți cetățenii țării și s-a dat o nouă orientare, realist-științifică, conținutului învățământului.

Amplioarea dezvoltării învățământului de toate gradele în țara noastră atestă un salt urias față de trecut. În timp ce altădată rămăneau în afara școlii milioane de copii, astăzi sînt cuprinși în școala generală toți copiii

de vîrstă școlară (cca. 3 milioane), iar numărul elevilor care învață în licee la cursurile de zi este de aproape 8 ori mai mare față de anul școlar 1938-1939. Concomitent, a sporit și numărul școlilor cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare. În prezent, în aceste școli învață peste 242.000 elevi. În același timp, copiii din rîndul naționalităților conlocuitoare au posibilitatea să frecventeze, dacă doresc, școlile cu limba de predare română, unde pot studia și limbajul matern.

În strînsă legătură cu extinderea învățământului de cultură generală a crescut și numărul cadrelor didactice din acest sector, care se ridică la cca. 164.000.

Partidul și statul au depus eforturi continue pentru dezvoltarea bazei didactice-materiale a învățământului. An de an a crescut spațiul de școlarizare, s-a îmbunătățit dotarea unităților de învățămînt, laboratoarele din școli au fost înzestrate cu material didactic, în vederea unei cât mai bune instruirii a elevilor. În perioada școlară s-au construit aproape 24.000 săli de clasă și s-a extins capacitatea internatelor pentru învățămîntul de cultură generală. S-a asigurat grațuitatea întregului învățămînt.

În raport cu nevoile societății. Volumul cunoștințelor preluate elevilor a fost diminuat, intrucît o serie de obiecte cu pondere importantă în cultura generală a omului contemporan (teoria literaturii, limba latină, sociologia, psihologia și logica, geologia) au fost eliminate din planurile de învățămînt, iar studiul altora (matematici superioare, biologie, fizică, chimie, istoria și geografia României, limbile moderne) a fost restrîns.

Ca și în învățămîntul superior, predarea istoriei patriei, literaturii române, biologiei s-a făcut după programe și manuale care conțineau serioase deficiențe. Principiul neajuns al programelor și manualelor de istorie a constat în diminuarea rolului forțelor interne ale poporului nostru, în subaprecierea unor momente însemnate din istoria țării române. Programele și manualele de istorie universale nu evidențiau legătura strînsă a istoriei poporului român cu istoria universală și nu prezentau în cadrul istoriei universale locul real al istoriei României.

Literatura română s-a predat pe baza unor scurte îndrumări, nemite atînci „teze provizorii”; acestea ca și manualele din primii ani care au urmat reformei, prezentau în mod fragmentar și simplist momentele principale, curentele literare, viața și creația unor importanți figuri ale literaturii române, acordînd, în schimb, un loc disproporționat unor scriitori de minimă importanță.

Deși aveam o însemnată tradiție progresivă în elaborarea manualelor de știință (St. C. Michăilescu, Grigore Ștefănescu, dr. N. Leon, Spiru Haret, Petre Poni, dr. I. Istrati, G. G. Longinescu, G. A. Dima, Gheorghieș Tețica, D. Pompei, G. Măntănuș, M. Simionescu, G. Nedelcu ș.a.), acest lucru a fost valorificat, la multe obiecte folosindu-se manuale traduse.

Cu toate lipsurile semnalate, măsurile luate în anul care au urmat și conștiința din ce în ce mai bună care i-au fost create au făcut ca școala noastră de cultură generală să cunoască în anul școlar 1967-1968 o tre-o perioadă în care s-a realizat un drum ascendent, realizîndu-se un proces continuu de perfecționare a învățămîntului.

Prin Hotărîrea C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri din iulie 1956 s-a prelungit durata școlii de cultură generală de la 10 la 11 ani, iar pe baza unui decret al Consiliului de Stat din 1961 s-a trecut la înființării școlii obligatorii de 8 ani, durata învățămîntului de cultură generală fiind extinsă de la 11 la 12 ani. Generalizarea școlii de 8 ani se referă nu numai la durata, ci și la cuprinderea întregului contingent școlar de peste trei sute de mii de elevi anual.

S-a dezvoltat, totodată, rețeaua școlilor postgenerate (licee de cultură generală, licee de specialitate, școli profesionale și tehnice), ceea ce a permis ca în anul 1967-1968 să fie cuprinși în aceste școli circa 62 la sută din absolvenții școlii generale, față de 51,5 la sută în anul 1963-1964.

Răspunzînd nevoilor de pregătire a tineretului în condițiile dezvoltării societății contemporane și ale construirii socialismului în patria noastră, s-au adus îmbunătățiri importante conținutului învățămîntului.

Una din problemele fundamentale, care trebuie rezolvată în lumina direcțiilor Congresului al IX-lea al P.C.R., este prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu, în vederea ridicării nivelului general de cultură al întregului popor. Aceasta constituie o cerință obiectivă a societății noastre, determinată de dezvoltarea imediată a științei și tehnicii.

De rolul activ, creator, pe care trebuie să-l îndeplinească omul societății socialiste în activitatea social-productivă și în participarea la conducerea treburilor obștești. În același timp, prelungirea învățămîntului obligatoriu răspunde cerințelor cul-

turei economice și culturale, școlarizării obligatorii tînd să crească de la 7-8 la 9-10 ani. Tendința generală este de a soluționa problema prelungirii școlarității obligatorii prin coborîrea limitei inferioare a vârstei de cuprindere în școala de cultură generală. UNESCO învățămîntul începe de la vîrsta de 6 ani în 55 țări.

Analizînd posibilitățile de prelungire a duratei învățămîntului obligatoriu din țara noastră, în funcție

de cerințele dezvoltării economice și culturale, Ministerul Învățămîntului prezintă, în cele ce urmează, modalitatea realizării unui învățămînt obligatoriu cu durata de minimum 10 ani.

a) Școala generală obligatorie de 10 ani

Primele 8 clase vor fi frecventate de către toți elevii în vîrstă de 6-14 ani.

După promovarea clasei a VIII-a, elevii vor avea posibilitatea să urmeze:

- liceul de cultură generală;
- liceele de specialitate (industriale, agricole, economice, pedagogice, sanitare);
- ciclul superior de 2 ani (cl. IX-X) al școlii generale de 10 ani, obligatoriu pentru tinerii care nu urmează cursurile liceelor.

După absolvirea a 10 clase, tinerii vor putea urma diferite școli profesionale, sau se vor încadra în producție, calificîndu-se la locul de muncă (prin ucenicie și cursuri de scurtă durată).

Elevii din clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale, dornici să-și continue studiile, vor avea posibilitatea să treacă, în urma unor examene de diferență, în clasele corespunzătoare ale liceelor, la cursurile de zi, serale sau la învățămîntul fără frecvență.

De asemenea, elevii care au promovat primii doi ani de liceu își vor putea întrerupe studiile liceale, înscrîndu-se, dacă doresc, în școli profesionale.

Calitatea învățămîntului este încă afectată de lipsa personalului didactic calificat.

Deși în ultimii ani a sporit preocuparea pentru modernizarea conținutului învățămîntului, unele programe și manuale încă prezintă unele deficiențe de ordin metodic, didactic și artistic-grafic, sînt supraîncărcate; adăugîndu-se mereu capitole noi la cele existente, nu s-a reușit, în măsura suficientă, să se stabilească proporțiile potrivite și să se esalonzeze cunoștințele în funcție de particularitățile de vîrstă ale elevilor, astfel încît să se asigure dezvoltarea capacităților intelectuale ale muncii și deprinderii de muncă independentă.

Ritmul de dotare a laboratoarelor și cabinetelor școlare cu material didactic este prea lent. Trebuie să se găsească metode și mijlocuri de pregătire și instruire a tinerilor.

Pe baza analizei cerințelor obiective ale dezvoltării revoluției științifico-tehnice contemporane, Congresul al IX-lea al P.C.R. a deschis noi perspective școlii noastre, a stabilit direcțiile principale de dezvoltare și perfecționare continuă a învățămîntului de cultură generală:

- asigurarea condițiilor necesare măririi duratei învățămîntului obligatoriu, pentru ca toți copiii să obțină o bună pregătire, temeinice cunoștințe de cultură generală, științifice și tehnice;
- îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență;
- perfecționarea programelor, manualelor și a metodelor de predare;
- întărirea muncii de educație patriotică și cetățenească a tineretului, promovarea și dezvoltarea sale a trăsăturilor morale înalțate;
- dotarea laboratoarelor școlare cu aparatură tehnică modernă, cu material didactic necesar desfășurării în cele mai bune condiții a procesului de învățămînt;
- perfecționarea sistemului de perfecționare, îndrumare și control a corpului didactic.

Perfecționarea învățămîntului de cultură generală în lumina sarcinilor trasate de Congres trebuie concepută pornind de la conținutul și trăsăturile caracteristice ale culturii generale contemporane.

Cultura generală contemporană se îmbogățește și dobîndeste note calitative noi în funcție de: creșterea rapidă a volumului de cunoștințe ca urmare a cercurilor științei și tehnicii; restructurarea substanțială a sistemelor de idei în diversele domenii ale științei; diversificarea și specializarea accentuată a științelor precum și apariția unor științe de sinteză, cu caracter interdisciplinar; creșterea ponderii matematicii, fizicii și chimiei, care oferă mijloace de investigație numeroase alte discipline; creșterea rolului științei în ansamblul vieții sociale, transformarea ei într-o adevărată forță de producție.

Reflectarea în procesul de învățămînt a acestor caracteristici ale dezvoltării științei contemporane constituie o condiție esențială asigurării eficienței sociale a învățămîntului.

b) Liceul de cultură generală

Liceul de cultură generală va avea durata de 4 ani și va funcționa din primul an de studii, în funcție de condiții, cu următoarele secții: reală — cu accent pe matematică și fizică; reală — cu profil de chimie-biologie (într-un număr restrîns de școli); umanistă — cu accent pe studiul literaturii române, filozofiei, limbilor străine, clasicii (într-un număr restrîns de școli) orientată spre studiul limbii latine și limbii eline.

La stabilirea conținutului fiecărei secții se va avea în vedere atât asigurarea unui larg orizont de cultură generală, cât și o mai accentuată profilare a secțiilor liceului.

Pentru elevii cu aptitudinii și rezultate deosebite la anumite discipline, se vor organiza, în continuare, clase speciale de matematică, fizică, limbi moderne, creîndu-se, eventual, și clase speciale de biologie și chimie.

În vîrstă, se va acorda atenție posesivă deosebită de orientare școlară și profesională a elevilor. În acest scop, se vor lua unele măsuri, printre care menționăm:

- în toate liceele și școlile generale, colective de profesori vor desfășura activitate de cunoaștere sistematică a elevilor, a aptitudinilor acestora, de informare a lor și a părinților asupra diferitelor profesii și tipuri de școli, de îndrumare a școlii spre acele domenii pentru care ei manifestă înclinații deosebite. În cadrul acestor colective un rol deosebit îl vor avea specialiștii în problemele de psihologie, pedagogie și sociologie.

— în cadrul universităților se vor înființa laboratoare de orientare școlară și profesională pentru pregătirea personalului calificat de specialitate și se vor organiza cursuri de scurtă durată cu profesorii de psihologie, pedagogie, filozofie și de alte specialități, în vederea inițierii acestora în problemele orientării școlare și profesionale.

Adoptarea modalității propuse de prelungire a duratei învățămîntului obligatoriu oferă posibilități pentru creșterea simțitoare a nivelului de cultură generală al întregului tineret, realizată pe parcursul a minimum 10 ani de studii. Totodată, se lichidează decalajul existent între vîrsta absolvirii școlii generale (15 ani) și vîrsta stabilită de Codul Muncii pentru angajare în producție (16 ani), tinerii fiind menținuți sub influența organizată a școlii pînă la vîrsta de 16 ani împliniți.

Soluția preconizată menține durata actuală a liceului de cultură generală (4 ani) și a liceelor de specialitate (4-5 ani), ceea ce permite consolidarea și îmbunătățirea învățămîntului în aceste tipuri de școli, asigurînd pregătirea la un nivel corespunzător cerințelor economice și culturale.

Pentru a asigura întregului tineret o instruire pe o durată de minimum 10 ani, se propune următoarea structură de ansamblu a învățămîntului obligatoriu și a școlilor postgenerale:

copii și de condițiile depășirii acestora la școala, putîndu-se, și în vîrstă, amîna cu un an, în anumite cazuri, școlarizarea lor.

Din punct de vedere al structurii și conținutului, școala generală de 10 ani se va prezenta astfel:

- clasele I-VIII vor funcționa pe baza unui plan de învățămînt unitar. În clasele V-VIII, prin mijlocirea cercurilor științifice, tehnice, practice, literare, artistice etc., se va face un început de orientare a elevilor, creîndu-li-se posibilitatea să aleagă o activitate sau alta, potrivit vărilor lor înclinații, aptitudinilor și interese. Pentru activitatea în cercuri se vor rezerva la aceste clase 1-2 ore pe săptămînă care vor intra în norma profesorilor de specialitate ce vor conduce cercurile.

În clasele IX-X ale școlii generale se va continua studiul limbii și literaturii române, matematicii, fizicii, chimiei, biologiei, istoriei, geografiei, limbilor străine etc. Intrucît absolvenții celor 10 clase vor urma școli profesionale, sau se vor încadra în producție, este necesar să se asigure în clasele IX-X și o pregătire tehnică-practică diferențiată. Ținînd seama de condițiile în care

funcționează școlile, se vor preda discipline legate de industrie, agricultură, zootehnie, pomologie, viticultură, contabilitate, desen tehnic, stenodactilografie, menaj etc.

Unele din clasele IX-X vor funcționa ca unități distincte în incinta școlii profesionale care dispun de condiții pentru ca elevii să dobîndească, pe lângă cunoștințe de cultură generală, cunoștințe și deprinderi necesare însușirii diferitelor profesii.

Ministerul Învățămîntului va reexamina, cu sprijinul organelor locale, actuala rețea a școlii generale și a liceelor din mediul rural, ținînd seama de îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale a țării, de sistematizarea localităților și de necesitatea de a asigura unități școlare puternice, cu o bază materială corespunzătoare, încadrate cu personal didactic calificat.

— în cadrul universităților se vor înființa laboratoare de orientare școlară și profesională pentru pregătirea personalului calificat de specialitate și se vor organiza cursuri de scurtă durată cu profesorii de psihologie, pedagogie, filozofie și de alte specialități, în vederea inițierii acestora în problemele orientării școlare și profesionale.

Adoptarea modalității propuse de prelungire a duratei învățămîntului obligatoriu oferă posibilități pentru creșterea simțitoare a nivelului de cultură generală al întregului tineret, realizată pe parcursul a minimum 10 ani de studii. Totodată, se lichidează decalajul existent între vîrsta absolvirii școlii generale (15 ani) și vîrsta stabilită de Codul Muncii pentru angajare în producție (16 ani), tinerii fiind menținuți sub influența organizată a școlii pînă la vîrsta de 16 ani împliniți.

Soluția preconizată menține durata actuală a liceului de cultură generală (4 ani) și a liceelor de specialitate (4-5 ani), ceea ce permite consolidarea și îmbunătățirea învățămîntului în aceste tipuri de școli, asigurînd pregătirea la un nivel corespunzător cerințelor economice și culturale.

— dezvoltarea rețelei secțiilor fără frecvență pentru clasele V-X în cadrul școlii generale, în așa fel încît să poată cuprinde tinerii care nu au reușit să absolva școala generală la cursurile de zi;

— organizarea unor emisiuni speciale de radio și televiziune în sprințul celor înscrși la secțiile serale și fără frecvență;

- experimentarea, în cîteva licee, a unor secții cu clasele IX-XII prin corespondență, formă de pregătire a adulților folosită în alte țări (extinderea acestei forme se va face după experimentare);
- stabilirea unor norme didactice pentru profesori care să se ocupe în mod special cu pregătirea elevilor de la învățămîntul fără frecvență.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

generație tină, în vîrstă de 6-16 ani, va situa Republica Socialistă România printre țările cele mai avansate din punct de vedere al dezvoltării învățămîntului și culturii.

Trecerea la școala generală de 10 ani se va înfăptui pe măsura asigurării condițiilor materiale și a cadrelor didactice calificate. În anul școlar 1968-1969 va începe școlarizarea copiilor de la vîrsta de 6 ani, care se va generaliza în anul școlar 1970-1971. Acțiunea de generalizare a școlii de 10 ani urmează să se realizeze treptat, începînd din 1969, încheindu-se în linii mari în anul 1972-1973. Aceasta se va efectua mai întîi în mediul urban și în localitățile rurale care dispun de condițiile necesare.

Realizarea obligativității învățămîntului de 10 ani pentru întreaga țară va fi realizată în următoarele etape:

- în mediul urban și în localitățile rurale care dispun de condițiile necesare;
- în mediul rural și în localitățile rurale care nu dispun de condițiile necesare;
- în mediul rural și în localitățile rurale care nu dispun de condițiile necesare;

— dezvoltarea rețelei secțiilor fără frecvență pentru clasele V-X în cadrul școlii generale, în așa fel încît să poată cuprinde tinerii care nu au reușit să absolva școala generală la cursurile de zi;

— organizarea unor emisiuni speciale de radio și televiziune în sprințul celor înscrși la secțiile serale și fără frecvență;

- experimentarea, în cîteva licee, a unor secții cu clasele IX-XII prin corespondență, formă de pregătire a adulților folosită în alte țări (extinderea acestei forme se va face după experimentare);
- stabilirea unor norme didactice pentru profesori care să se ocupe în mod special cu pregătirea elevilor de la învățămîntul fără frecvență.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

Pentru a spori eficiența învățămîntului seral și fără frecvență, se propune:

- prelungirea duratei studiilor la 5 ani, putîndu-se asigura astfel pentru tinerii disciplinari, un număr sporit de ore, apropiat de cel prevăzut la cursurile de zi;
- diversificarea studiilor prin crearea de secții ca și la cursurile de zi;
- adaptarea unei structuri a anului școlar, simlîndu-se celei de la cursurile de zi.

După încheierea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, învățămîntul seral ar urma să funcționeze numai cu clasele XI-XII.

plinelor matematice pe ani școlari, în așa fel încât să se asigure o mai bună corelație între studiul aritmeticii, algebrei și trigonometriei, geometriei plane și în spațiu, între matematicile elementare și superioare. De asemenea, este necesar ca pregătirea matematică a elevilor să fie completată prin predarea unor noțiuni din domeniul ciberneticii și teoriei informației.

Fizica și chimia trebuie să aibă o pondere crescută în planurile de învățământ, cu accent pe ramurile lor moderne (structura atomului, chimie macromoleculară); o dezvoltare mai mare se va acorda aplicațiilor practice la aceste discipline.

De asemenea, se va îmbunătăți pregătirea umanistă a tineretului. Astfel, la obiectul filozofie și socialism științific care se predă în liceu, se va acorda o exilinare mai mare problemelor de istoria filozofiei și vor fi introduse unele noțiuni de drept, iar la limba și literatura română se vor preda capitole noi: stilistica literară, analiza și compoziția literară. Se va îmbunătăți predarea istoriei literaturii universale și studiul limbilor moderne.

În vederea întăririi educației igienico-sanitare, se va introduce, în ultima clasă a liceului, un curs de igienă, predat diferențiat pentru băieți și fete.

Se va urmări ca introducerea unor discipline și capitole noi să nu ducă la supraîncălzirea elevilor. Practica școlară demonstrează că una din cele

mai eficiente modalități de evitare a supraîncălzirii, în condițiile creșterii continue a fondului de informații în toate domeniile, o este sistematica evaluare judicioasă a materiei de învățământ pe clase, eliminarea repetărilor în studiu unor discipline sau unor capitole, precum și a amănunțelor nesemnificative, punându-se accentul pe prezentarea sintetică a cunoștințelor fundamentale. În acest scop, se va îmbunătăți actualul sistem de repartizare a materiei de învățământ pe ani de studiu, în așa fel ca o parte din disciplinele care se predau în școala generală să nu se mai reia și în clasele IX—XII, iar unele teme sau capitole prezente la anumite obiecte să nu se repete la altele.

În vederea evitării repetărilor inutile și pentru a oferi elevilor o viziune de ansamblu asupra realității, fiind seama de ultimele date ale științei, anumite obiecte se vor preda sub forma unor sinteze. În acest mod, s-ar putea studia, de exemplu, științele biologice, ca obiect unitar. De asemenea, considerăm necesară îmbunătățirea structurii anului școlar, astfel încât să se prelungească perioada de activitate didactică în timpul unui an calendaristic, creându-se posibilități mai largi de predare și aprofundare a cunoștințelor.

Pe lângă doza judicioasă a eforturilor solicitate elevilor, se vor lua măsuri ca întreaga activitate didactică să desfășureze, în cadrul lecțiilor, în liceu, să nu depășească 28—30 ore săptămânal la nici una dintre clase.

Examenul de bacalaureat

În vederea ridicării nivelului de pregătire al elevilor, cit și pentru înlăturarea unor cauze care contribuie la supraîncălzirea acestora, va trebui reconsiderat și sistemul actual de încheiere a studiilor în liceu prin examenul de bacalaureat. În acest scop, se propun următoarele:

- în cl. XII-a, ultimul trimestru școlar va fi consacrat recapitulării și sintezei materiei studiate în liceu;
- sesiunea examenului de bacalaureat se va desfășura în cursul ultimului a trimestru de recapitulare și sinteză, eșalonat, pe obiecte;
- la examenul de bacalaureat candidații vor sustine probe la 5 obiecte, din care 1—2 la alegere. Limba

română și istoria patriei vor fi obiecte de examen la toate secțiile. Candidații proveniți din liceele cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare vor sustine probe scrise și orale și la limba maternă;

- examenul se va susține în fața unei comisii prezidate de un profesor sau în fața unui universităților, în care vor participa și un vicepreședinte numit din rândul cadrelor didactice din afara școlii. Ca membri ai comisiei vor fi numiți profesori de liceu, de regulă, din școlile de la care provin candidații.
- candidații reușiți la examen vor primi diploma de bacalaureat.

Munca educativă

În anii puterii populare, școala noastră, sub conducerea partidului, a avut o importanță deosebită în educarea comunistă a tineretului, în cultivarea răspunderii față de obligațiile școlare și cetățenești, în dezvoltarea sentimentelor de dragoste față de tradițiile progresiste ale poporului român, față de patria socialistă. Tineretul nostru se caracterizează prin entuziasm și hărnicie, cinste și disciplină, devotament față de popor, dorință nestrămutată de a se pregăti temeinic și a-și pune cunoștințele în slujba înfruptării politice a partidului de construire a socialismului.

Cu toate realizările obținute, în munca educativă se manifestă, însă, și unele neajunsuri. Astfel, nu întotdeauna sînt puse în valoare resursele educative ale obiectelor de studiu și, în consecință, unele discipline umaniste care, prin conținutul lor, oferă mari posibilități pentru formarea convingerilor, sentimentelor patriotice, pentru înlăturarea idealurilor de viață ale elevilor.

Unele acțiuni educative extrascolare nu trezesc interesul, nu sînt destul de atractive, vin insuficient în întimpinarea aspirațiilor elevilor și, ca urmare, au o eficiență scăzută.

În unele școli, nu se la pozie față de abaterile elevilor și la disonanță, unde dintre ei manifestă o atitudine indiferentă față de învățare, mentalitatea de a promova cu note la ilimitat.

Măsurile luate de Plenara C.C. al P.C.R. din decembrie 1967, în legătură cu perfecționarea învățământului, în rîndul tineretului, precum și cele din anul 1968, referitoare la organizarea pe baze noi a activității pionieriste, sporesc rolul și sarcinile U.T.C. și ale organizațiilor pionierilor în formarea și pregătirea tineretului a școlilor. În același timp, aceste importante documente reprezintă un program amplu și de perspectivă pentru toți factorii cărora le este încredințată răspunderea educării tineretului. Ele stabilesc direcțiile și măsurile practice pentru perfecționarea activității educative, precizînd că în opera complexă de educare multilaterală a tineretului, rolul principal revine școlii, cadrelor didactice care dispun de cunoștințe și de experiența pedagogică necesară. Exemplul personal al cadrelor didactice, competența lor profesională, pasiunea pentru disciplina pe care o predau, corectitudinea și tinuta etică, principialitatea și modestia lor, exercițiul și puterea influenței educative asupra tineretului școlar.

Perfecționarea educației elevilor se va realiza, în primul rînd, prin creșterea valorii educative a procesului de învățământ. Fiecare disciplină, fiecărui lecție trebuie să aducă o contribuție specifică la dezvoltarea gândirii, la formarea caracterului și a conduitei, la educația multilaterală a elevilor.

Un rol deosebit în educare îl au istoria și geografia patriei, limba și literatura română, filozofia și socialismul științific, economia politică. Valorile, exemplele și ideile care al-

cătuiesc conținutul acestora au o mare putere de influență și trebuie folosite în mare măsură, cu eficiență, pentru realizarea scopurilor educative, pentru înarmarea tineretului cu concepția înaltă despre lume, educația în spiritul patriotismului și al internaționalismului socialist.

Ora de igienică, ca oră consacrată unui mod special de activitate educativă, va trebui să exercite o trînzire sporită asupra colectivului clasei, a fiecărui elev. În organizarea și desfășurarea acestor ore ponderea principală o vor deține informarea politică, educația morală, estetică a elevilor, formarea unei atitudini disciplinate, cultivarea spiritului de răspundere față de muncă, de învățare, de propria lor conduită.

Tematicile orelor trebuie să fie rezumate unei largi consultări a organizațiilor U.T.C. a elevilor, a părinților, a corpului didactic, tinându-se seama, îndeosebi, de dinamica intereselor, năzuințelor și a vîllei fiecărui colectiv în parte.

Profesorii dirijate își va exerciți în așa fel rolul încît să lase mai mult timp de manifestare inițiativă și independenței elevilor, din care astfel posibilitatea să contribuie activ la propria lor formare.

O importanță deosebită, cu implicatii etice și fiziologice, are și școala la vîrsta de 11—12 ani, care are la vîrsta de 11—12 ani o mare atenție, este aceea a relațiilor dintre sexe, cultivării stimei și respectului reciproc dintre ei și eleve.

În conformitate cu directivele date prin hotărîrea partidului în privința zării și desfășurarea activității educative extrascolare, a activității culturale-artistice și distractive, rolul principal revine Uniunii Tineretului Comunist și Organizației Pionierilor. În vederea perfecționării activității didactice le vor acorda un sprijin permanent. Activitatea extrascolară a elevilor din licee va fi coordonată pe baza unui program comun întocmit de conducerea școlilor și de comitetele U.T.C. pe școli.

O pondere mare vor trebui să aibă cercurile pe specialități și, în principiu, toate formele destinate să contribuie la descoperirea și stimularea talentelor și aptitudinilor elevilor. Tînd seama de importanța pe care o are tehnica în viața omului contemporan este necesar să se acorde, în cadrul activităților educative extrascolare, mai multă atenție cultivării interesului și pasiunii pentru tehnică, pentru lucrările cu caracter aplicativ și alte îndeletniciri care contribuie la o mai bună pregătire a elevilor pentru viață.

Un loc de seamă îl vor deține enciclopediile, societățile literare și științifice ale elevilor în cadrul cărora ei vor trebui să-și dezvolte aptitudinile creatoare, să primească răspunsuri la întrebările ce și le pun în legătură cu viața culturală a epocii noastre. Enciclopediile, societățile literare și științifice vor edita, sub conducerea profesorilor, cu sprijinul scriitorilor, al cămarilor de artă și știință, reviste care să valorifice creațiile școlarelor.

Pentru a satisface dorința tinerilor de a se distra și destinde, o atenție deosebită se va acorda organizării rețetelor, serilor distractive, activităților în aer liber.

Educația fizică, sportul, mișcarea în aer liber vor trebui să devină, în mai mare măsură, factori compensatori de o deosebită importanță pentru menținerea sănătății, constituind la același timp, mijlocul prețios de educare a voinței și a caracterului, în dezvoltarea multilaterală a tinerii generații. În acest scop, se vor îmbunătăți conținutul și metodică lecțiilor de educație fizică; se va organiza atragerea mai multor elevi în practicarea atletismului, înotului, schiului, turismului, ciclismului și a unor sporturi tehnico-aplicative; se vor lărgi formele de activitate competițională pe plan local; se va extinde rețeaua liceelor cu program de educație fizică și a școlilor sportive; se vor lărgi întîlnirile internaționale sportive școlare.

Pentru asigurarea condițiilor materiale necesare desfășurării educației fizice și sportului, Ministerul In-

vățămîntului va definitiva planul de măsuri pentru construirea de noi baze sportive, a bazinelor de înot, a complexelor sportive; școlile vor fi stimulate în amenajarea bazelor sportive simple, folosind, în acest scop, și munca patriotică a elevilor.

Instituțiile științifice pedagogice va elabora lucrări metodice, culegeri de texte, diferențiate — pe cicluri școlare — pentru perfecționarea profesorilor, la rezolvarea problemelor de educație tineretului.

În întreaga operă de educație a copiilor, familia trebuie orientată și angajată pentru a sprijini școala în acțiunea de formare a tineretului în spiritul ideologiei clasei muncitoare, al concepției sale despre lume și viață, al telurilor umaniste ale politicii Partidului Comunist Român.

Viața, practica pedagogică și socială demonstrează faptul că educația copiilor trebuie să fie rodul preocupărilor și eforturilor, al acțiunilor convergente ale învățătorilor și profesorilor, ale organizațiilor de pionieri și U.T.C., al familiei.

pe baza unei inspecții speciale, a unei lucrări metodic-științifice și, eventual, a unui colocoliu de specialitate, acțiunea de informare de specialitate și metodică a profesorilor, un rol important îl au societățile științifice ale cadrelor didactice (istorie și filologie, matematică, fizică și chimie, biologie, geografie). În viitor, societățile științifice vor trebui să-și sporească preocupările pentru ridicarea nivelului pregătirii științifice și metodice a cadrelor didactice, pentru antrenarea mai largă a acestora în munca de cercetare științifică și metodică. În vederea desfășurării unei activități mai sustinute pe linia specialității, urmează ca societatea de istorie-filologie să se constituie în două societăți distincte: istorie, filologie. În același timp, publicațiile lor vor fi reprofilate în mod corespunzător, pentru a deveni cit mai interesante și atractive.

Înfruptarea sarcinilor ce revin școlii este indisolubilă legată de judecarea repartizare și promovare a personalului didactic.

Se propune introducerea tinerilor de salarizare, din 5 ani, și pentru cadrele didactice cu o vechime de peste 20 de ani în învățământ.

De asemenea, este necesar să se manifeste toată grija pentru asigurarea condițiilor de muncă și viață a cadrelor didactice, folosirii acestora potrivit pregătirii lor, evitării supraîncălzirii cu sarcini, asigurându-li-se timpul necesar pentru studiu, pentru îmbogățirea vieții lor spirituale.

Personalul didactic

Dezvoltarea continuă a învățămîntului cere rezolvarea unor însemnate probleme referitoare la asigurarea și perfecționarea personalului didactic, la perfecționarea sistemului de numire, promovare și transferare a acestora.

Pregătirea personalului didactic pentru grădinițe și cl. I—IV ale școlii generale se realizează în prezent prin liceele pedagogice de învățători și educatoare, cu durata de 5 ani, precum și prin institutele pedagogice de învățători, cu durata de 2 ani. Acest sistem se va menține și în continuare.

Se va examina, de asemenea, posibilitatea pregătirii, în perspectivă, prin facultăți cu durata de 3 ani, a cadrelor didactice pentru clasele I—IV.

Absolvenții învățămîntului superior care predau la cl. I—IV vor primi titlul de instituții și vor fi salariați potrivit studiilor pe care le posedă.

Întrucît necesarul de cadre didactice pentru clasele V—VIII este încă mare, profesorii vor fi pregătiți, în continuare, atât prin institutele pedagogice, cit și prin universități; acestea din urmă vor asigura, de asemenea, și cadrele didactice pentru clasele IX—XII.

Perfecționarea personalului didactic se realizează, în prezent, prin activitatea metodică ce se desfășoară în școli, în cercurile pedagogice pe specialități, prin consfătuirile, instrucțiile și cursuri.

Tînd seama de sarcinile de perspectivă ce stau în fața învățămîntului, de dezvoltarea științei, tehnicii și culturii, este necesară luarea unor măsuri care să ducă la ridicarea calității și sporirea eficienței activității de perfecționare, astfel:

- Informarea științifică de specialitate a profesorilor se va face la nivel post-universitar de către instituțiile de învățământ superior. În acest scop, se vor organiza și desfășura, în mod periodic, cursuri pentru profesori care să ducă la actualizarea științifică și profesională a acestora.

- Informarea științifică de specialitate a profesorilor se va face la nivel post-universitar de către instituțiile de învățământ superior. În acest scop, se vor organiza și desfășura, în mod periodic, cursuri pentru profesori care să ducă la actualizarea științifică și profesională a acestora.

- Informarea științifică de specialitate a profesorilor se va face la nivel post-universitar de către instituțiile de învățământ superior. În acest scop, se vor organiza și desfășura, în mod periodic, cursuri pentru profesori care să ducă la actualizarea științifică și profesională a acestora.

- Informarea științifică de specialitate a profesorilor se va face la nivel post-universitar de către instituțiile de învățământ superior. În acest scop, se vor organiza și desfășura, în mod periodic, cursuri pentru profesori care să ducă la actualizarea științifică și profesională a acestora.

Programele și manualele școlare

Pentru perfecționarea programelor și manualelor școlare, Ministerul Învățămîntului va asigura o doză mai rațională a cunoștințelor pe parcursul anilor de studiu, selectarea elementelor esențiale la nivelul actual al științei și gruparea lor în jurul unor idei fundamentale, pe baza unor exemple și asimilarea lor de către elevii săi cuprînd și să înțeleagă mai ușor diversitatea fenomenelor.

Concomitent cu aceasta, se va procedea la eliminarea amănunțelor necesare, la reducerea la maximum, mai ales la clasele mari, a elementelor istorice și descriptive, acestea putînd fi recomandate elevilor ca material facultativ.

Programele și manualele școlare vor trebui să ogîndească tot ce este înalt în experiența învățămîntului pe plan mondial, să asigure pregătirea în perspectivă a tineretului potrivit dezvoltării științei și tehnicii, nevoilor societății noastre socialiste.

Dat fiind rolul deosebit al manualelor școlare în pregătirea elevilor,

sînt necesare îmbunătățiri atât sub raportul conținutului acestora, cit și al redactării și prezentării lor grafice. În același timp este necesar ca manualele să cuprîndă un bogat material intuitiv (ilustrații, scheme, diagrame comparative etc.) care să ajute elevii la înțelegerea și asimilarea textului. La unele discipline și cicluri de clase se vor elabora manuale unice care, reflectînd o concepție unitară, să favorizeze continuitatea în însușirea cunoștințelor și să evite repetițiile de prior. Pentru ca în practica școlară să se verifice și să se impună manualele cele mai valoroase, Ministerul Învățămîntului va reia tradiția elaborării mai multor manuale pentru aceeași disciplină, de către anumiți profesori.

O atenție deosebită se va acorda în continuarea perfecționării programelor și manualelor pentru școlile cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare, elaborării unor lucrări metodice în sprijinul cadrelor didactice care predau în aceste școli.

Metodele și mijloacele de învățământ

Ridicarea calității învățămîntului nostru este condiționată și de modernizarea metodelor și mijloacelor de învățământ. Va trebui ca în activitatea didactică să se aplice în mai mare măsură metode care dezvoltă gândirea elevilor, să se diminueze ponderea expunerii descriptive în favoarea explicațiilor, să se trezească curiozitatea și interesul elevilor prin probleme-întrebări, obținîndu-se tot mai mult să gîndească și să muncească independent.

Potrivit cerințelor modernizării învățămîntului, se vor crea în școli mai multe laboratoare (fizică, chimie, biologie, lingvistică) și cabinete (fizică, geografie). Ministerul Învățămîntului va extinde laboratoarele de matematică și laboratoarele pentru predarea limbilor străine. În același timp, Ministerul Învățămîntului va asigura dotarea laboratoarelor școlare cu aparatură și materialele necesare.

Se va acorda o atenție sporită dezvoltării procedurilor mijloacelor audio-visualizate moderne și în special filmelor didactice, discurilor și benzilor de magnetofon, precum și înzestrării tuturor școlilor cu aparate de protecție, magnetofon, televizor. Împreună cu Comitetul de Stat pentru Radio și Televiziune, se vor lua măsuri de organizare a unor emisiuni speciale de radio și televiziune. În sprijinul procesului de învățământ.

O contribuție importantă în realizarea sarcinilor privind îmbunătățirea continuă a conținutului învățămîntului, la metodele de transmitere a cunoștințelor, va trebui să o aducă Institutul de Științe Pedagogice. Acesta va efectua studii și cercetări asupra principalelor probleme privind conținutul procesului de învățământ, va elabora și experimenta noile metode și programe școlare, va studia noi metode pedagogice și va edita publicații metodice.

lor necesare practicării diferitelor îndeletniciri. Începînd din prima jumătate a secolului trecut, a existat o preocupare continuă pentru pregătirea prin școli a cadrelor de meseriași. Ulterior, nevoia de cadre calificate, făcîndu-se simțită din ce în ce mai mult, a devenit necesară reglementarea de către stat a organizării și funcționării învățămîntului profesional. Această reglementare a fost înfăptuită prin „Legea instrucțiilor” din anul 1864, care prevedea înființarea de „școli reale” pentru agricultură, industrie și comerț și a școlii de absolvenților cursului primar „învățătura necesară pentru exercitarea unei arte sau profesii”.

La sfîrșitul secolului al XIX-lea (1899) învățămîntul profesional a fost reorganizat pe trei trepte școli elementare, inferioare și superioare de meserii, absolvenții treptei la treia avînd pregătirea necesară pentru a îndeplini funcții de maistri, șefi de atelier etc. Această reglementare, cu unele modificări, s-a menținut în anul 1930 pentru agricultură și 1936 pentru industrie și comerț, cînd învățămîntul profesional a fost organizat pe două trepte: gimnaziiu și liceu industrial. Din rîndul absolvenților de licee industriale erau recrutat, după un stagiu în producție, șefi de atelier și maistri. În aceeași perioadă au fost organizate și școli speciale industriale, cu durata de doi ani, în care erau primii absolvenți ai liceelor industriale ce doreau să devină „conducători industriali”.

După eliberarea patriei, prin „Legea pentru reforma învățămîntului” din anul 1948, au fost organizate școli profesionale, cu durata de 2 ani, pentru pregătirea muncitorilor calificați în rîndul absolvenților a cel puțin 4 clase elementare, iar pentru pregătirea tehnicienilor și a cadrelor medii economice s-au înființat școli medii tehnice și economice, cu durata de 3 ani, în care erau primii absolvenți ai școlii elementare de 7 ani. De asemenea, pentru satisfacerea unor nevoi urgente ale întreprinderilor, legea prevedea posibilitatea calificării muncitorilor și prin cursuri de scurtă durată. În acest scop, au fost înființate școlile

de calificare de pe lângă fabrici și uzine cu durata de 6—12 luni, în care erau primii muncitori de la vîrsta de 16 ani, fără vreo condiție de studii la admitere.

Reforma și măsurile luate pe baza ei au avut însă anumite limite, care s-au reflectat în dezvoltarea și înzestrarea cit și în conținutul învățămîntului profesional și tehnic. S-a neglijat experiența pozitivă a școlii noastre din trecut în pregătirea cadrelor tehnice cu studii medii de specialitate, au fost neglijate activitățile industriale, agricole și comerciale, școlile de conducători tehnici și de subingineri, în condițiile în care economia, în plin proces de transformare socialistă, ducea lipsă de astfel de cadre. În același timp, între care unele funcționau de mai multe decenii, au pregătit cadre valoroase pentru sectoare importante ale economiei naționale.

Prin Hotărîrea C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri din ianuarie 1955 s-au adus modificări structurii învățămîntului profesional și tehnic, reorganizîndu-se școlile profesionale și înființîndu-se școlile tehnice de maistri, școli tehnice (post-medii) pentru personal tehnic și pentru muncitori de înaltă calificare. În vederea legării procesului de învățământ de activitatea practică, aceste școli au fost organizate pe lângă mari întreprinderi, santiere de construcții, S.M.T.

Cu tot progresul pe care l-a reprezentat pentru organizarea și funcționarea învățămîntului profesional și tehnic, legislația din anul 1955 a avut și unele omisiuni. Astfel, desi s-a prevăzută pentru calificarea muncitorilor o formă asemănătoare uceniciei la locul de muncă, principiile de organizare și funcționare a acestor forme au fost insuficient precizate, iar posibilitatea de a o folosi era acordată numai întreprinderilor mici și cooperativei meșteșugărești; nu s-a organizat învățămîntul profesional seral, prin care muncitorii încadrați în producție ar fi putut obține pregătirea teoretică la nivelul școlii profesionale. Pregătirea cadrelor de muncitori calificați și tehnicieni nu a înțut pasul cu dezvoltarea industriei; lipsa

muncitorilor calificați și a tehnicienilor se resimte și astăzi în unele ramuri economice.

Congresul al IX-lea al partidului a trasat importante sarcini pentru dezvoltarea și perfecționarea în continuare a învățămîntului profesional și tehnic, care au fost discutate și aprobate de Congres, hotărîrile luate au început să prindă viață. S-au diversificat formele de pregătire a muncitorilor calificați și a cadrelor tehnice cu studii medii de specialitate, s-a îmbunătățit conținutul procesului instructiv-educativ, a fost lărgită baza materială a învățămîntului.

Tînd seama de necesitatea pregătirii unui număr mai mare de muncitori calificați și de realizarea unei scolarizări cu eficiență economică sporită a fost organizată ucenicia la loci de muncă.

Pentru ridicarea nivelului de pregătire profesională și de cultură generală a muncitorilor calificați de către întreprinderi prin cursuri de scurtă durată sau prin practică la locul de muncă, a fost înființat învățămîntul profesional seral, care, din primul an, a cuprins un număr însemnat de elevi. Cunoștințele pe care elevii le primesc în cadrul acestor forme de instruire li ajută nemijlocit activitatea practică ce o desfășoară în producție.

Din anul școlar 1966/1967 au început să funcționeze licee de specialitate, care vor constitui, în viitor, calea principală de formare a cadrelor de nivel înalt. Ele oferă tinerilor largi posibilități ca, paralel cu pregătirea de cultură generală, să-și însușească temeinic cunoștințe teoretice și practice într-o anumită specialitate.

Dezvoltarea impetuoasă a economiei naționale, promovarea progresului tehnico-științific în toate domeniile de activitate impun adoptarea, în continuare, a unui complex de măsuri care, în Limba Directorilor Congresului al IX-lea al partidului, a Congresului Național al P.C.R., a hotărîrilor și îndicațiilor conducerii de partid și de stat, să ducă la:

- sporirea numărului de muncitori calificați, maistri și tehnicieni, în conformitate cu cerințele actuale de perspectivă ale economiei (în primul rînd în meseriile și ramurile de bază ale industriei) prin: folosirea unor forme de pregătire cit mai adecvate (școli avînd cursuri de zi și seară, cursuri de zi și noapte de scurtă durată), stabilirea rațională a necesarului de școli și a rețelei școlare, utilizarea corespunzătoare a spațiilor de scolarizare și a locurilor de practică;

— ridicarea nivelului de pregătire a muncitorilor, maistrilor și tehnicienilor prin: modernizarea planurilor, programelor și manualelor școlare, perfecționarea metodelor de predare și metodele de activitate didactică stabilă, cu bună pregătire de specialitate și pedagogică, dotarea corespunzătoare a laboratoarelor și atelierelor școlare, îmbunătățirea muncii de control și îndrumare.

Pentru îndeplinirea acestor obiective va fi elaborată propunerile cuprinse în studiul de față, care se bazează pe o largă consultare a cadrelor didactice, a specialistilor din producție, pe experiența pozitivă a învățămîntului nostru din trecut, pe experiența unor țări cu economie dezvoltată.

Pregătirea muncitorilor calificați

Potrivit datelor statistice, din totalul muncitorilor calificați existenți la începutul anului 1966, 20,7 la sută au fost pregătiți prin școli profesionale, iar 79,3 la sută de întreprinderi prin cursuri și practică la locul de muncă.

Experiența producției arată că nu toți muncitorii calificați trebuie să fie absolvenți ai unor școli profesionale. Dacă pentru a executa un lucru, pentru a lucra în atelierul de scolarie sau pentru a face întreținerea și repararea utilajului, absolvenții unei școli profesionale este necesar pentru muncitorii care execută tot timpul lucrări de serie, făcînd un număr limitat de operații, la o singură mașină, calificarea prin cursuri organizate în întreprinderi s-a dovedit, în general, suficientă.

Cu toate acestea, procentul de muncitori calificați care nu este redus. Aceasta se datorează faptului că nu a existat un plan de per-

Activitatea de îndrumare și control

Activitatea de îndrumare și control a procesului instructiv-educativ în învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic este exercitată de către Ministerul Învățămîntului, Ministerul de Organizație și Administrație care au în subordine școli, de secțiile de învățământ ale sfaturilor populare.

Cu toate rezultatele obținute, calitatea, operativitatea și eficiența muncii de îndrumare și control a învățămîntului nu se ridică, întotdeauna, la nivelul cerut de dezvoltarea școlii noastre. Această situație se datorează în principal supraîncălzirii secțiilor de învățământ și a inspectorilor cu sarcini administrative, care nu le-au permis să desfășoare o sustinută muncă de îndrumare și control a procesului instructiv-educativ, și inexistenței, pe plan local, a unor corp de inspectori de specialitate pentru învățămîntul profesional și tehnic și alte activități de perfecționare și control.

În vederea perfecționării continue a activității de îndrumare și control se vor înființa inspectoratele școlare. Ele vor fi instituții executive, cu o largă autonomie și răspundere în soluționarea problemelor de învățământ din raza lor de activitate. Principala lor sarcină va fi controlul și îndrumarea activității de instruire și educare a tineretului școlar. Inspectoratele școlare vor fi subordonate Ministerului Învățămîntului și consiliilor populare județene. Ministerul Învățămîntului și va reveni sarcina de a stabili conținutul învățămîntului, îndrumarea inspectoratelor școlare, numirea și eliberarea din învățământ a personalului didactic de predare, precum și a personalului de activitate judiciară. Totodată, la propunerea sau cu consultarea consilierilor populare județene, va numi directorii de licee, inspectorii școlari, va aproba planurile de scolarizare și rețeaua de școli.

Consiliile județene vor face numirile pe post a cadrelor didactice repar-

tizate sau transferate în județul respectiv, conform cu instrucțiunile Ministerului Învățămîntului și vor asigura condițiile materiale de funcționare a școlilor și inspectoratelor; de asemenea, la propunerea inspectoratelor școlare, vor numi sau elibera din funcție directorii instituțiilor preșcolare, al școlilor generale, al caselor de copii și școlilor speciale, precum și suplinitorii.

Ministerul Învățămîntului va elabora regulamentul de organizare și funcționare a inspectoratelor școlare.

Se propune ca în cadrul inspectoratelor școlare să funcționeze un grup de inspectori de specialitate pentru învățămîntul preșcolar, pentru clasele I—IV, pentru obiectele ce se predau în învățămîntul de cultură generală (clasele V—XII), în învățămîntul profesional, tehnic și liceele de specialitate; un grup de inspectori teritoriale; inspectori (învățători sau profesori) pentru probleme de personal și evidența cadrelor, precum și un număr restrîns de funcționari pentru probleme economice-financiare și administrative.

Totodată, se vor lua măsuri pentru întărirea corpului de control al Ministerului Învățămîntului.

Pentru a promova în munca de îndrumare și control cele mai bune cadre didactice, se propune introducerea unui sistem unitar și stimularea de salarizare a inspectorilor școlari, bazat pe studii, stagii în învățământ și gradul didactic obținut.

Măsurile și soluțiile prezentate mai sus vor marca un nou pas înainte în dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului de cultură generală, vor contribui la ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a pregătirii științifice a tineretului școlar, a nivelului de cultură al întregului popor, corespunzătoare cerințelor actuale și de perspectivă ale societății noastre socialiste.

Școli profesionale Rețeaua școlilor profesionale

În anul școlar 1967/1968 funcționează 426 școli profesionale, cuprînd aproape 220 000 elevi la cursurile de zi și seară. Cu toate rezultatele bune obținute în dezvoltarea rețelei școlare, unele ministere și sfaturi populare au manifestat o slabă preocupare pentru lărgirea spațiului de învățământ. S-a ajuns la o concentrare a pregătirii muncitorilor, în aceeași școală, într-un număr prea mare de meserii, multe din ele avînd un profil diferit de cel al întreprinderii pe lângă care funcționează școala. Unele conduceri de întreprinderi, care tutează școli, acordă puțină atenție asigurării locurilor de practică, dotării atelierelor și laboratoarelor, selecționării cadrelor didactice de specialitate.

Pentru înlăturarea lipsurilor semnalate, ministerele și consiliile populare județene vor analiza cu cea mai mare atenție situația școlilor și, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, vor înființa, în cursul acestui an, studii asupra rețelei școlare, urmîndu-se o mai bună repartizare a școlilor în conformitate cu dezvoltarea pe teritoriu a întreprinderilor, stabilirea profilului fiecărei școli și restrîngerea numărului de meserii ce vor fi pregătite într-o școală, astfel, încît, să se asigure toate condițiile necesare pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ.

(Continuare în pag. a IV-a)

Nomenclatorul de meserii

În prezent, nomenclatorul cuprinde 221 de meserii, din care 175 au o perioadă de durată de școlarizare de 3 ani, iar restul de 57 au durata de 2 ani. Din analiza volumului și nivelului de cunoștințe pe care trebuie să le aibă muncitorii calificați în diferite meserii, din consultarea unui număr însemnat de specialiști care își desfășoară activitatea în producție și învățământ, rezultă că durata de școlarizare a multe meserii este nejustificată de mare. Astfel, pentru meseria de preparator de carbune, tinctură, voloro-industrial, chimist-țipitor, ceramist, iposar, coafor s.a. este prevăzută aceeași durată de pregătire (3 ani) ca și la meseriile: electrician pentru locomotive Diesel și electrice, lăcătuș mecanic pentru întreținere și reparare de avioane, matritier pentru școli, dispozitive și verificatoare etc. Există, de asemenea, în nomenclator o serie de meserii cu profil îngust, pentru care pregătirea muncitorilor se poate realiza în învățământul profesional și tehnic, în condițiile actuale, fiind școlile profesionale primare absolvite de școlii generale de 3 ani, ceea ce indică o durată de studii la majoritatea meseriilor, să fie de doi ani. Desăvârșirea pregătirii practice se va realiza în întreprinderi, după absolvirea școlii, într-o perioadă de 3-12 luni, absolvenții fiind îndrumați de muncitori practicanți și salariați în consecință. Durata efectivă a perioadei de practică va fi stabilită de întreprinderi, în limitele arătate, în funcție de acomodarea practicanților în procesul de producție.

Pentru unele meserii de mare complexitate, care necesită o perioadă mai îndelungată de pregătire (electrician pentru protecție prin relece, automatizare și măsurare electrice, lăcătuș mecanic pentru motoare cu combustie internă etc.), precum și pentru meserii care solicită eforturi fizice deosebite sau activitate în medii toxice, fiind necesară o fortificare în timp a organismului școlii generale de 3 ani, se recomandă durata de 3 ani. În acest caz, după absolvirea școlii, elevii vor fi angajați în producție ca muncitori calificați, fără stagiul de practicanți.

Pe plan mondial, durata de pregătire a muncitorilor calificați prin școlii profesionale variază, în funcție de complexitatea meseriilor, în general între 1-3 ani.

Planurile de învățământ, programele și manualele școlare

În epoca noastră de mari progrese în domeniul științelor și culturii, învățământul profesional este chemat să asigure elevilor o temeinică pregătire de specialitate, precum și bogate cunoștințe de cultură tehnică generală, care să corespundă tot mai mult cerințelor societății moderne.

Mașinile-nucle, agregatele și instalațiile automatizate cu comandă electronică, ce se introduc în toate ramurile producției, necesitatea cunoașterii lubrifiantilor, motorilor și tuturor materialelor utilizate în tehnica nouă au făcut ca în planurile de învățământ ale școlii profesionale din țările cu industrie dezvoltată, fizica și chimia să aibă o pondere deosebită în cultura tehnică generală, obligatorii pentru toate meseriile industriale.

În țara noastră, cu toate îmbunătățirile aduse, actualele planuri nu reflectă în suficientă măsură cerințele a unui învățământ profesional modern. Cunoștințele de fizică și chimie la unele meserii sînt restrinse la cîteva capitole ale acestor discipline, constituite în obiecte de sine stătătoare.

Cunoștințele de tehnologie, care ar trebui să contureze de fapt profilul meseriei, sînt predate fragmentat în 4-5 discipline separate (Studiul materialelor, Aparatul de măsură și control, Notiuni de automatizare etc.), dintre care unele sînt mai teoretice, insuficient legate de specificul meseriei, cu paralelism între ele; cunoștințele care rămîn să fie predate la obiectul intitulat „Tehnologia meseriei” au un caracter predominant descriptiv, fiind mai puțin semnificative, prezentînd adesea operații și metode de muncă ce pot fi însușite, cu mai multă eficiență, în cadrul instruirii practice.

Numărul de ore acordat diverselor obiecte de specialitate corespunde, în întotdeauna, necesităților reale de meserii, iar cel afectat obiectelor de cultură generală și cultură tehnică generală, chiar pentru meserii cu profil apropiat sau la aceste meserii școlarizate în unele sectoare de activitate, variază uneori de la simplu la dublu.

Pentru îmbunătățirea pregătirii elevilor, așa după cum au subliniat în unanimitate membrii Consiliului de învățământul profesional și tehnic la dezbaterile purtate asupra planurilor de învățământ, este necesară înlăturarea actualei fărâmișări a disciplinelor de cultură tehnică generală și de specialitate; punerea în discuție a obiectelor de cultură tehnică generală și de specialitate, în cadrul instruirii practice.

Analiza făcută de colective de cadre didactice și alți specialiști, unui număr însemnat de manuale, duce însă la concluzia că, în unele cazuri, acestea nu reflectă în măsură suficientă progresul tehnic actual, conținutul elementelor fundamentale ale meseriei, au un volum exagerat, iar prin nivelul și forma de prezentare a unor cunoștințe sînt în mare degrabă lucrări tehnice de specialitate.

Există cazuri cînd programele școlare, care reprezintă scheletul viitoarelor manuale, nu sînt judecate aceluși, conțin un volum prea mare

de țesut. De aceea, perfecționarea programelor și manualelor prin eliminarea paralelismelor și a detaliilor nesemnificative, prin introducerea problemelor noi legate de progresul tehnic, prin respectarea cerințelor metodico-didactice, constituie o sarcină permanentă pentru Ministerul Învățământului, ministerele

Instruirea practică

Instruirea practică ocupă un loc important în pregătirea profesională a elevilor. Timpul afectat practicii reprezintă, în medie, 65 la sută din numărul total de ore la meseriile școlarizate pe 3 ani și peste 50 la sută la cele cu durata studiilor de 2 ani. Acest procent este, în general, la nivelul mediu existent pe plan mondial. Cu toate rezultatele obținute, în organizarea și desfășurarea instruirii practice există neajunsuri: multe ateliere și laboratoare școlare, îndeosebi atelierele de prelucrări prin așchiere, atelierele școlilor de mecanici agricoli, laboratoarele școlilor de chimie, metalurgie, construcții de mașini etc., au o capacitate redusă și sînt insuficient înzestrate cu mașinile, utilajele și aparatura necesară; multe întreprinderi nu asigură locuri de muncă efective pentru elevi, aceștia rămînd, deseori, simpli observatori pe lângă muncitorii la care sînt repartizați în vederea desfășurării muncii auxiliare; elevii nu sînt lăsați să execute decît operații de categorii inferioare, pentru a nu scădea nivelul realizărilor echipei în care sînt încadrați.

Rezultatele bune se obțin atunci cînd se formează echipe de elevi conduse de muncitori cu experiență. În acest caz, elevii, constituind majoritatea echipei, trebuie să execute ei înșiși lucrările mai multe operații din cadrul muncii la care sînt repartizați și lucrările mai dificile sînt executate de muncitori.

Tinînd seama de lipsurile constatate în organizarea actuală a instruirii practice, de experiența școlilor profesionale și liceelor industriale care au funcționat în țara noastră în trecut, ca și de experiența altor țări, se preconizează ca instruirea practică a elevilor să fie organizată astfel:

— în anul I, practica de fabricare se va face, ca și în prezent, în școli, pentru ca elevii să capete primele deprinderi de muncă și să cunoască modul în care sînt construite și funcționează aceste utilaje;

— în anul II, instruirea practică va continua în ateliere de producție — școli, care se vor organiza în mod treptat, pe măsura creării condițiilor materiale. Aceste ateliere vor fi întinse și în cadrul școlilor, fiind în întreprinderi și vor fi dotate cu utilajul necesar pentru ca elevii să capete deprinderi practice ale meseriei în mod sistematic, executînd

Activitatea educativă în rîndul elevilor

De-a lungul anilor, școlile profesionale au pregătit și educat numeroase generații de tineri muncitori. În tot ceea ce s-a construit, în toate marile realizări obținute în dezvoltarea economiei naționale, este încorporată și hărnicia, pricepera, entuziasmul acestora.

Pentru continua îmbunătățire a activității educative își are aplicare orientarea expusă în „Studiul privind dezvoltarea învățământului de cultură generală”, dat publicității. Totodată, în organizarea activității educative este necesar să se țină seama de aspectele specifice pe care le prezintă formarea viitorilor muncitori.

Una din preocupările de cea mai mare însemnătate a școlii, cadrelor didactice, organizatorilor U.T.C. va trebui să fie cultivarea la elevi a dragății față de muncă și a elevilor locuștii aleasă, a pasiunii și perseverenței pentru însușirea și stăpînirea noilor mașini și utilaje, a proceselor tehnologice moderne, pentru îmbogățirea continuă a cunoștințelor profesionale și de cultură generală. În acest scop, vor fi valorificate în mai mare măsură posibilitățile pe care le oferă procesul de învățământ, practica în producție, contactul cu viața colectivă de muncitori, mijloacele de care dispun întreprinderile pentru formarea elevilor ca viitoare cadre cu profil tehnic modern. Se va pune mai mult accent pe conținutul educativ al disciplinelor tehnice de profil, al lucrărilor practice care se desfășoară în culisele și laboratoarele școlare, pe sporirea rolului și eficienței formelor de activitate educativă extrascolare (concursuri pe meserii, organizarea expozițiilor cu produse realizate de elevi, vizite de documentare la întreprinderi, întîlniri cu muncitori, tehnicieni și ingineri care și-au dedicat

economic și edificii, în procesul de modernizare a învățământului. În viitor, pentru discipline comune mai multor meserii vor fi elaborate manuale unice, de către colective de autori formate din cel mai competent specialist-didactic, un specialist o sarcină permanentă pentru Ministerul Învățământului, ministerele

Instruirea practică

unele sortimente din producția curentă a întreprinderilor, precum și lucrări pentru autodotarea școlilor. Această formă de organizare a practicii în ateliere de producție a existat în țara noastră la școlile de meserii, iar în prezent ea există la unele școli, dînd rezultate bune. Acolo unde nu sînt create încă condițiile materiale sau specificul meseriei nu permite organizarea de ateliere școlare (pentru furnalști, oțelari, sondari, mîncari s.a.) instruirea practică a elevilor se va face în întreprinderi;

— la meseriile cu durata de 3 ani, instruirea practică din anul III va fi efectuată în procesul de producție al întreprinderilor, sub control și îndrumarea cadrelor tehnice ale acestora.

Datorită varietății mari a condițiilor de școlarizare și de asigurare a locurilor de practică în ateliere-scoli și în producție, organizarea practicii și corelarea sa cu procesul de instruire teoretică vor fi stabilite de ministerul tutelar pentru fiecare unitate. În felul acesta, ministerele pot organiza, în funcție de condițiile concrete, desfășurarea procesului de învățământ fie prin alternarea în cursul săptămînilor pregătirii teoretice cu cea practică, fie prin omensarea pregătirii teoretice în anumite perioade ale anului școlar. În cazul comasării pregătirii teoretice, perioada afectată acesteia va preceda perioada de practică.

Îndrumarea practicii de inițiere a elevilor din anul I se face, cu buna rezultate, de maistri-instrucți ai școlilor. Controlul și îndrumarea practicii în producție a elevilor din anul II, fiind lăsată numai în grija muncitorilor și cadrelor tehnice din întreprinderi, nu se face în mod satisfăcător, deoarece acest personal, preocupat în primul rînd de realizarea sarcinilor de producție, nu are timpul necesar pentru a controla pe elevi și a le acorda asistența tehnică de care au nevoie. Pentru asigurarea unei îndrumări corespunzătoare a activității acestor elevi din anul II care efectuează instruirea practică în întreprinderi, în schemele de funcționare ale școlilor profesionale se prevede pregătirea practică de instructori, al căror număr se va stabili în funcție de numărul elevilor și de modul de organizare a instruirii practice.

Activitatea educativă în rîndul elevilor

De-a lungul anilor, școlile profesionale au pregătit și educat numeroase generații de tineri muncitori. În tot ceea ce s-a construit, în toate marile realizări obținute în dezvoltarea economiei naționale, este încorporată și hărnicia, pricepera, entuziasmul acestora.

Pentru continua îmbunătățire a activității educative își are aplicare orientarea expusă în „Studiul privind dezvoltarea învățământului de cultură generală”, dat publicității. Totodată, în organizarea activității educative este necesar să se țină seama de aspectele specifice pe care le prezintă formarea viitorilor muncitori.

Una din preocupările de cea mai mare însemnătate a școlii, cadrelor didactice, organizatorilor U.T.C. va trebui să fie cultivarea la elevi a dragății față de muncă și a elevilor locuștii aleasă, a pasiunii și perseverenței pentru însușirea și stăpînirea noilor mașini și utilaje, a proceselor tehnologice moderne, pentru îmbogățirea continuă a cunoștințelor profesionale și de cultură generală. În acest scop, vor fi valorificate în mai mare măsură posibilitățile pe care le oferă procesul de învățământ, practica în producție, contactul cu viața colectivă de muncitori, mijloacele de care dispun întreprinderile pentru formarea elevilor ca viitoare cadre cu profil tehnic modern. Se va pune mai mult accent pe conținutul educativ al disciplinelor tehnice de profil, al lucrărilor practice care se desfășoară în culisele și laboratoarele școlare, pe sporirea rolului și eficienței formelor de activitate educativă extrascolare (concursuri pe meserii, organizarea expozițiilor cu produse realizate de elevi, vizite de documentare la întreprinderi, întîlniri cu muncitori, tehnicieni și ingineri care și-au dedicat

intreaga viață meseriei alese etc.). Cultivarea la elevi a spiritului de ordine și disciplină caracteristic procesului de producție, a unei înalte răspunderi față de întreprindere și de țară, trebuie să constituie o preocupare permanentă a tuturor factorilor care concurează la pregătirea tinerilor muncitori. Încă de pe băncile școlii elevii trebuie să fie deprinși să utilizeze și să păstreze cu grijă mașinile și uneltele încredințate; să respecte disciplina tehnologică și sarcinile de producție pe care le au de îndeplinit; să se obișnuiască cu organizarea rațională a locului de muncă și respectarea timpului de lucru; să aibă răspunderea pentru calitatea activității depuse.

O grijă deosebită trebuie acordată desfășurării muncii educative în căminele școlare, avînd în vedere că majoritatea activităților educative sînt în aceste unități; vor trebui organizate mai multe activități recreative, bogate în conținut educativ, care să răspundă virstei și preferințelor elevilor.

Un rol de seamă în formarea și educarea elevilor îl au pedagogii școlari. Aceștia trebuie să supravegheze pregătirea lecțiilor de către elevi, dînd-le ajutorul de care au nevoie; lor le revine sarcina de a îndruma pregătirea și activitățile de candidați care se prezintă la concursul de admitere. În acest an, de exemplu, s-au prezentat la concursul de admitere, pe total licee de specialitate, peste 3 milioane de candidați, ceea ce înseamnă o aflorentă a înregistrat la liceele industriale, unde au concurat pînă la 10 candidați pe un loc, iar media minimă pentru admitere a depășit, în multe cazuri, nota 7.

Planurile de învățământ au fost înlocuite pe baza unor largi consultări cu colective de specialiști din producție și școli, cu direcțiile și serviciile de învățământ din ministere. Prin conținutul lor, aceste planuri asigură: realizarea unei pregătiri de

pregătire practică și să realizeze în întreprinderi, după absolvirea școlii, într-o perioadă de practică de 3-12 luni, activitatea profesională ca muncitori practicanți și salariați în consecință.

În scopul selecționării elevilor și în funcție de aptitudinile necesare exercitării meseriei, se vor introduce, în cadrul examenului de admitere, o probă psihotehnică.

Pînă la funcționarea școlilor profesionale numai cu absolvenți ai școlii de cultură generală cu durata prelungită, urmează să fie aplicate măsurile preconizate în studiul de față.

În prezent, școlile tehnice pentru personal tehnic cuprind 31.400 elevi. Pe măsura intrării în producție a absolvenților liceelor de specialitate, precum și a celor de subingineri comasat mare parte a școlilor tehnice post-medii își vor înceta activitatea. Se consideră necesar, însă, ca pentru specialiștii: tehnician în domeniul fizicii atomice, al mașinilor electrice de calcul cu un nivel ridicat de calificare, pilot de aviație, asistent medical s.a. care necesită un nivel ridicat de cunoștințe generale și de specialitate, o anumită vîrstă și responsabilitate, tehnicienii să fie pregătite, în condiții de învățământ profesional post-medii.

Ministerul Învățământului, în co-

grafic (manuale, broșuri, îndrumătoare); nu sînt precizate răspunderile de revin ministerelor și întreprinderilor pentru buna desfășurare a acestora.

În viitor, sistemul de calificare a muncitorilor prin cursuri organizate în întreprinderi va cuprinde:

— cursuri de calificare de gradul I, cu durata de 3-12 luni, în funcție de specificul meseriei, prin care se vor da muncitorilor necalificați cunoștințele teoretice și practice necesare lucrărilor prevăzute în indicatoarele tarifare pentru primele categorii de calificare;

— cursuri de calificare de gradul II, cu durata de 3-12 luni, prin care se vor da muncitorilor calificați prin cursurile de gradul I cunoștințele teoretice și practice necesare execu-

țiilor lucrărilor prevăzute la categoriile următoare ale indicatoarelor tarifare de calificare.

Ministerul Învățământului și ministerele economice vor defini în acest an planurile de învățământ, nomenclatorul de meserii și regulamentul de funcționare, documente care vor asigura o concepție unitară în organizarea, desfășurarea și în conținutul acestor cursuri.

Pentru ținerea la curent a muncitorilor calificați cu probleme noi din domeniul specialității lor, sau pentru a adînci cunoștințele într-un domeniu restrîns al meseriei, potrivit cerințelor locurilor de muncă, întreprinderile vor organiza, în continuare, cursuri de perfecționare a acestora.

Pregătirea maștrilor și a cadrelor cu studii medii de specialitate

Cu toate rezultatele obținute pînă în prezent, numărul maștrilor, tehnicienilor și economistilor cu studii medii este insuficient față de necesități și prea mic în raport cu cel al cadrelor cu pregătire superioară.

Principalele cauze care au determinat rămînerea în urmă a pregătirii maștrilor, a cadrelor tehnice și economice de nivel mediu sînt: lipsa unui plan perspectivă pentru pregătirea acestui personal, corelat cu necesitățile economiei naționale și a unui nomenclator de funcțiuni, științific fundamentat, în care să se pre-

scrie locurile de muncă (funcțiile) ce trebuie ocupate de cadre cu pregătire medie de specialitate; lipsa, timp îndelungat, din sistemul nostru de învățământ a unor școli medii de specialitate, pe un șir și a unor forme serale de pregătire.

Pentru pregătirea maștrilor, a cadrelor tehnice și economice de nivel mediu funcționează următoarele tipuri de școli:

— școli tehnice de maistri;

— licee de specialitate;

— școli tehnice post-medii (cu absolvenți de liceu de cultură generală).

În cei 11 ani de existență, școlile tehnice de maistri au dat aproximativ 42.000 de cadre, care au adus importante contribuții la buna organizare a muncii în întreprinderi, la îndeplinirea sarcinilor de producție. În organizarea învățământului tehnic de maistri se mai constată însă neajunsuri.

Durata studiilor, deși s-a redus, față de 1962, de la 3 la 2 ani (rămînd în 3 ani numai la cursurile serale) este încă nejustificată de mare. Aceasta se datorează faptului că o mare parte din cunoștințele predate în școlile tehnice de maistri constituie o repetare a celor învățate de elevi la școlile profesionale. Astfel, la disciplinele de cultură generală (Matematică, Fizică) și la cele de cultură tehnică generală, repetările reprezintă 50-70 la sută din totalul cunoștințelor, iar la disciplinele de specialitate 25-40 la sută. Totodată, timpul de școlarizare cuprinde o perioadă de practică care se revine efectuata înainte de admiterea în școli, permițînd astfel și o verificare a aptitudinilor organizatorice pe care le posedă cei care urmează a fi primii în școlile de maistri.

În prezent, pregătirea cadrelor se realizează în două moduri: în școli profesionale (de preferință care au terminat și liceul) cu un stagiu în producție de 3-5 ani, încadrată în ultimele două categorii de calificare, pe acela care au perspective să devină maistri și vor folosi, pentru o perioadă de verificare de cîteva luni, în posturi de șefi de echipă, maistri-ajutori sau chiar maistri provizorii. Acel care a dovedit aptitudinile pentru funcția de maistru vor fi recomandați să urmeze școlile tehnice de maistri.

Licee de specialitate

Calea principală de formare a specialiștilor de nivel mediu va fi, în viitor, liceele de specialitate. În prezent funcționează 13 licee industriale, agricole, economice și sanitare în care sînt cuprinși 47.000 elevi.

Încă de la înființarea lor, liceele de specialitate s-au bucurat de o largă popularitate în rîndul absolvenților școlii generale și a părinților. Semnificativ este numărul mare de candidați care se prezintă la concursul de admitere. În acest an, de exemplu, s-au prezentat la concursul de admitere, pe total licee de specialitate, peste 3 milioane de candidați, ceea ce înseamnă o aflorentă a înregistrat la liceele industriale, unde au concurat pînă la 10 candidați pe un loc, iar media minimă pentru admitere a depășit, în multe cazuri, nota 7.

Planurile de învățământ au fost înlocuite pe baza unor largi consultări cu colective de specialiști din producție și școli, cu direcțiile și serviciile de învățământ din ministere. Prin conținutul lor, aceste planuri asigură: realizarea unei pregătiri de

calificare, pe acela care au perspective să devină maistri și vor folosi, pentru o perioadă de verificare de cîteva luni, în posturi de șefi de echipă, maistri-ajutori sau chiar maistri provizorii. Acel care a dovedit aptitudinile pentru funcția de maistru vor fi recomandați să urmeze școlile tehnice de maistri.

În vederea soluționării tuturor problemelor privind funcționarea liceelor de specialitate, Ministerul Învățământului, împreună cu ministerele economice și consiliile populare județene, vor defini pînă la sfîrșitul anului 1968 studiul asupra dezvoltării în perspectivă a acestor licee, în funcție de cerințele economice și de studii medii de specialitate; comasarea pregătirii unor specialități de profil apropiat, în cadrul aceluiași liceu; folosirea în comun, cu alte tipuri de școli, a atelierelelor de practică, a unor laboratoare, a cîminelor și cantinelor, pentru desfășurarea învățământului cu randament optim din punct de vedere al eficienței economice; folosirea judicioasă a investițiilor afectate dezvoltării învățământului profesional și tehnic.

Școli tehnice post-medii

În vederea soluționării tuturor problemelor privind funcționarea liceelor de specialitate, Ministerul Învățământului, împreună cu ministerele economice și consiliile populare județene, vor defini pînă la sfîrșitul anului 1968 studiul asupra dezvoltării în perspectivă a acestor licee, în funcție de cerințele economice și de studii medii de specialitate; comasarea pregătirii unor specialități de profil apropiat, în cadrul aceluiași liceu; folosirea în comun, cu alte tipuri de școli, a atelierelelor de practică, a unor laboratoare, a cîminelor și cantinelor, pentru desfășurarea învățământului cu randament optim din punct de vedere al eficienței economice; folosirea judicioasă a investițiilor afectate dezvoltării învățământului profesional și tehnic.

laborare cu celelalte ministere și organe centrale interesate, va revizui actualul nomenclator al specialiștilor cu studii medii de specialitate, pe un șir și a unor forme serale, iar pentru specialiștii: tehnician în domeniul fizicii atomice, al mașinilor electrice de calcul cu un nivel ridicat de calificare, pilot de aviație, asistent medical s.a. care necesită un nivel ridicat de cunoștințe generale și de specialitate, o anumită vîrstă și responsabilitate, tehnicienii să fie pregătite, în condiții de învățământ profesional post-medii.

Ministerul Învățământului, în co-

Personalul didactic

tură generală și cultură tehnică generală vor fi încadrați cu funcția de baze în școlile, admitîndu-se cumuli numai pentru profesori care predau discipline de specialitate;

— se vor extinde la toate instituțiile de învățământ superior tehnic și economic cursurile facultative de pedagogie pentru studenți, iar pentru perfecționarea pedagogică a cadrelor didactice existente se vor organiza cursuri fără frecvență; de asemenea, se va continua acțiunea de cuprindere a tuturor maștrilor-instructorilor în cursurile anuale organizate pentru pregătirea lor pedagogică și metodică;

— întreaga activitate metodică se va desfășura în cadrul consiliului profesional, care cuprinde totalitatea cadrelor didactice din școlile. Organizarea schimburilor de experiență între școli se va face prin grija inspectoratelor școlare, a ministerelelor și celorlalte organe centrale care au școli în subordine;

— se vor acorda grade didactice și profesionale cadrelor instructorilor care realizează activități de perfecționare metodică a personalului didactic are de multe ori un caracter formal.

Pentru a elimina lipsurile constatate se vor lua următoarele măsuri:

— treptat, toți profesorii de cul-

ture economice vor defini în acest an planurile de învățământ, nomenclatorul de meserii și regulamentul de funcționare, documente care vor asigura o concepție unitară în organizarea, desfășurarea și în conținutul acestor cursuri.

Pentru ținerea la curent a muncitorilor calificați cu probleme noi din domeniul specialității lor, sau pentru a adînci cunoștințele într-un domeniu restrîns al meseriei, potrivit cerințelor locurilor de muncă, întreprinderile vor organiza, în continuare, cursuri de perfecționare a acestora.

În viitor, sistemul de calificare a muncitorilor prin cursuri organizate în întreprinderi va cuprinde:

— cursuri de calificare de gradul I, cu durata de 3-12 luni, în funcție de specificul meseriei, prin care se vor da muncitorilor necalificați cunoștințele teoretice și practice necesare lucrărilor prevăzute în indicatoarele tarifare pentru primele categorii de calificare;

— cursuri de calificare de gradul II, cu durata de 3-12 luni, prin care se vor da muncitorilor calificați prin cursurile de gradul I cunoștințele teoretice și practice necesare execu-

țiilor lucrărilor prevăzute la categoriile următoare ale indicatoarelor tarifare de calificare.

Ministerul Învățământului și ministerele economice vor defini în acest an planurile de învățământ, nomenclatorul de meserii și regulamentul de funcționare, documente care vor asigura o concepție unitară în organizarea, desfășurarea și în conținutul acestor cursuri.

Pentru ținerea la curent a muncitorilor calificați cu probleme noi din domeniul specialității lor, sau pentru a adînci cunoștințele într-un domeniu restrîns al meseriei, potrivit cerințelor locurilor de muncă, întreprinderile vor organiza, în continuare, cursuri de perfecționare a acestora.

Cu toate rezultatele obținute pînă în prezent, numărul maștrilor, tehnicienilor și economistilor cu studii medii este insuficient față de necesități și prea mic în raport cu cel al cadrelor cu pregătire superioară.

Principalele cauze care au determinat rămînerea în urmă a pregătirii maștrilor, a cadrelor tehnice și economice de nivel mediu sînt: lipsa unui plan perspectivă pentru pregătirea acestui personal, corelat cu necesitățile economiei naționale și a unui nomenclator de funcțiuni, științific fundamentat, în care să se pre-

scrie locurile de muncă (funcțiile) ce trebuie ocupate de cadre cu pregătire medie de specialitate; lipsa, timp îndelungat, din sistemul nostru de învățământ a unor școli medii de specialitate, pe un șir și a unor forme serale de pregătire.

Pentru pregătirea maștrilor, a cadrelor tehnice și economice de nivel mediu funcționează următoarele tipuri de școli:

— școli tehnice de maistri;

— licee de specialitate;

— școli tehnice post-medii (cu absolvenți de liceu de cultură generală).

În cei 11 ani de existență, școlile tehnice de maistri au dat aproximativ 42.000 de cadre, care au adus importante contribuții la buna organizare a muncii în întreprinderi, la îndeplinirea sarcinilor de producție. În organizarea învățământului tehnic de maistri se mai constată însă neajunsuri.

Durata studiilor, deși s-a redus, față de 1962, de la 3 la 2 ani (rămînd în 3 ani numai la cursurile serale) este încă nejustificată de mare. Aceasta se datorează faptului că o mare parte din cunoștințele predate în școlile tehnice de maistri constituie o repetare a celor învățate de elevi la școlile profesionale. Astfel, la disciplinele de cultură generală (Matematică, Fizică) și la cele de cultură tehnică generală, repetările reprezintă 50-70 la sută din totalul cunoștințelor, iar la disciplinele de specialitate 25-40 la sută. Totodată, timpul de școlarizare cuprinde o perioadă de practică care se revine efectuata înainte de admiterea în școli, permițînd astfel și o verificare a aptitudinilor organizatorice pe care le posedă cei care urmează a fi primii în școlile de maistri.

În prezent, pregătirea cadrelor se realizează în două moduri: în școli profesionale (de preferință care au terminat și liceul) cu un stagiu în producție de 3-5 ani, încadrată în ultimele două categorii de calificare, pe acela care au perspective să devină maistri și vor folosi, pentru o perioadă de verificare de cîteva luni, în posturi de șefi de echipă, maistri-ajutori sau chiar maistri provizorii. Acel care a dovedit aptitudinile pentru funcția de maistru vor fi recomandați să urmeze școlile tehnice de maistri.

În vederea soluționării tuturor problemelor privind funcționarea liceelor de specialitate, Ministerul Învățământului, împreună cu ministerele economice și consiliile populare județene, vor defini pînă la sfîrșitul anului 1968 studiul asupra dezvoltării în perspectivă a acestor licee, în funcție de cerințele economice și de studii medii de specialitate; comasarea pregătirii unor specialități de profil apropiat, în cadrul aceluiași liceu; folosirea în comun, cu alte tipuri de școli, a atelierelelor de practică, a unor laboratoare, a cîminelor și cantinelor, pentru desfășurarea învățământului cu randament optim din punct de vedere al eficienței economice; folosirea judicioasă a investițiilor afectate dezvoltării învățământului profesional și tehnic.

laborare cu celelalte ministere și organe centrale interesate, va revizui actualul nomenclator al specialiștilor cu studii medii de specialitate, pe un șir și a unor forme serale, iar pentru specialiștii: tehnician în domeniul fizicii atomice, al mașinilor electrice de calcul cu un nivel ridicat de calificare, pilot de aviație, asistent medical s.a. care necesită un nivel ridicat de cunoștințe generale și de specialitate, o anumită vîrstă și responsabilitate, tehnicienii să fie pregătite, în condiții de învățământ profesional post-medii.

Ministerul Învățământului, în co-

tură generală și cultură tehnică generală vor fi încadrați cu funcția de baze în școlile, admitîndu-se cumuli numai pentru profesori care predau discipline de specialitate;

— se vor extinde la toate instituțiile de învățământ superior tehnic și economic cursurile facultative de pedagogie pentru studenți, iar pentru perfecționarea pedagogică a cadrelor didactice existente se vor organiza cursuri fără frecvență; de asemenea, se va continua acțiunea de cuprindere a tuturor maștrilor-instructorilor în cursurile anuale organizate pentru pregătirea lor pedagogică și metodică;

— întreaga activitate metodică se va desfășura în cadrul consiliului profesional, care cuprinde totalitatea cadrelor didactice din școlile. Organizarea schimburilor de experiență între școli se va face prin grija inspectoratelor școlare, a ministerelelor și celorlalte organe centrale care au școli în subordine;

— se vor acorda grade didactice și profesionale cadrelor instructorilor care realizează activități de perfecționare metodică a personalului didactic are de multe ori un caracter formal.

Pentru a elimina lipsurile constatate se vor lua următoarele măsuri:

— treptat, toți profesorii de cul-

ture economice vor defini în acest an planurile de învățământ, nomenclatorul de meserii și regulamentul de funcționare, documente care vor asigura o concepție unitară în organizarea, desfășurarea și în conținutul acestor cursuri.

Pentru ținerea la curent a muncitorilor calificați cu probleme noi din domeniul specialității lor, sau pentru a adînci cunoștințele într-un domeniu restrîns al meseriei, potrivit cerințelor locurilor de muncă, întreprinderile vor organiza, în continuare, cursuri de perfecționare a acestora.

În viitor, sistemul de calificare a muncitorilor prin cursuri organizate în întreprinderi va cuprinde:

— cursuri de calificare de gradul I, cu durata de 3-12 luni, în funcție de specificul meseriei, prin care se vor da muncitorilor necalificați cunoștințele teoretice și practice necesare lucrărilor prevăzute în indicatoarele tarifare pentru primele categorii de calificare;

— cursuri de calificare de gradul II, cu durata de 3-12 luni, prin care se vor da muncitorilor calificați prin cursurile de gradul I cunoștințele teoretice și practice necesare execu-

țiilor lucrărilor prevăzute la categoriile următoare ale indicatoarelor tarifare de calificare.

Ministerul Învățământului și ministerele economice vor defini în acest an planurile de învățământ, nomenclatorul de meserii și regulamentul de funcționare, documente care vor asigura o concepție unitară în organizarea, desfășurarea și în conținutul acestor cursuri.

Pentru ținerea la curent a muncitorilor calificați cu probleme noi din domeniul specialității lor, sau pentru a adînci cunoștințele într-un domeniu restrîns al meseriei, potrivit cerințelor locurilor de muncă, întreprinderile vor organiza, în continuare, cursuri de perfecționare a acestora.

Cu toate rezultatele obținute pînă în prezent, numărul maștrilor, tehnicienilor și economistilor cu studii medii este insuficient față de necesități și prea mic în raport cu cel al cadrelor cu pregătire superioară.

Principalele cauze care au determinat rămînerea în urmă a pregătirii maștrilor, a cadrelor tehnice și economice de nivel mediu sînt: lipsa unui plan perspectivă pentru pregătirea acestui personal, corelat cu necesitățile economiei naționale și a unui nomenclator de funcțiuni, științific fundamentat, în care să se pre-

scrie locurile de muncă (funcțiile) ce trebuie ocupate de cadre cu pregătire medie de specialitate; lipsa, timp îndelungat, din sistemul nostru de învățământ a unor școli medii de specialitate, pe un șir și a unor forme serale de pregătire.

Pentru pregătirea maștrilor, a cadrelor tehnice și economice de nivel mediu funcționează următoarele tipuri de școli:

— școli tehnice de maistri;

— licee de specialitate;

— școli tehnice post-medii (cu absolvenți de liceu de cultură generală).

În cei 11 ani de existență, școlile tehnice de maistri au dat aproximativ 42.000 de cadre, care au adus importante contribuții la buna organizare a muncii în întreprinderi, la îndeplinirea sarcinilor de producție. În organizarea învățământului tehnic de maistri se mai constată însă neajunsuri.

Durata studiilor, deși s-a redus, față de 1962, de la 3 la 2 ani (rămînd în 3 ani numai la cursurile serale) este încă nejustificată de mare. Aceasta se datorează faptului că o mare parte din cunoștințele predate în școlile tehnice de maistri constituie o repetare a celor învățate de elevi la școlile profesionale. Astfel, la disciplinele de cultură generală (Matematică, Fizică) și la cele de cultură tehnică generală, repetările reprezintă 50-70 la sută din totalul cunoștințelor, iar la disciplinele de specialitate 25-40 la sută. Totodată, timpul de școlarizare cuprinde o perioadă de practică care se revine efectuata înainte de admiterea în școli, permițînd astfel și o verificare a aptitudinilor organizatorice pe care le posedă cei care urmează a fi primii în școlile de maistri.

În prezent, pregătirea cadrelor se realizează în două moduri: în școli profesionale (de preferință care